Teosofie

- -

de Eugen Matzota [Mandello]

2004-04-01 |

CUPRINS

Cap. I - DESPRE TEOSOFIE
Care este esența învățăturilor teosofice?
Societatea Teosofică
Care sunt scopurile Societății Teosofice?
Teosofii, oameni dintre noi

Cap. II - UNIVERS, VIAȚĂ ŞI MATERIE
Univers
Viață şi materie
Cele trei aspecte ale materiei
Lumile Universului
Lumea noastră solară
Ce a fost la început?

Cap. III - EVOLUȚIE
Etape ale evoluției
Omul
Corpurile omului
Gunele materiei la om
Planeta pe care trăim
Evoluția Pământului

Cap. IV - LUMEA FIZICĂ
Ce este materia?
Atomul
Prana solară şi magnetism
Influențarea corpului eteric

Cap. V - LUMEA ASTRALĂ
Personalitatea inferioară a omului
Cele şapte planuri ale lumii astrale
Influențarea corpului astral
Regiunile lumii astrale

Cap. VI - LUMEA MENTALĂ
Aspectele mentalului
Corpul cauzal
Intuiția
Ce este Sinele?
Regiunile lumii mentale

Cap. VII - KARMA
Mai multe vieți
Cauză şi efect
Karma şi Teosofia

Cap. VIII - DREPTATE DIVINĂ ŞI DREPTATE UMANĂ
Justiție umană
Morala omului

Cap. IX - LEGEA IUBIRII ŞI A SACRIFICIULUI
Omul obişnuit şi cel evoluat
Trei feluri de oameni

Cap. X - GÂNDUL
Percepția mentalului
Controlul asupra mentalului

Cap. XI - INFLUENȚA GÂNDULUI
O lume de vibrații
Rugăciunea
Evoluția omului
Rolul teosofului în societate

Cap. XII - CONCENTRARE, MEDITAȚIE ŞI CONTEMPLAȚIE

Cap. XIII - PRIMELE RASE UMANE

Cap. XIV - EVOLUȚIA SISTEMULUI SOLAR ŞI A RASEI UMANE

Cap. XV - MAREA IERARHIE OCULTĂ
Maeştrii Înțelepciunii şi Înțelepciunea Antică
Marea Ierarhie Ocultă
Shamballa şi Templul lui IBEZ
Adepții controlează evoluția omului
Stadiul actual al omenirii

Cap. XVI - MORALA

Cap. XVII - MODUL DE VIAȚĂ AL TEOSOFULUI

Cap. XVIII - TEOSOFIA ŞI RELIGIILE

CAPITOLUL I

DESPRE TEOSOFIE

„Doctrina Secretă
era religia universal răspândită
în lumea veche şi preistorică."
(Doctrina secretă)

Teosofia, după cum arată şi numele (gr. theos - Divinitate, Zeu, Dumnezeu şi gr. sophia - înțelepciune), înseamnă cunoaşterea înțelepciunii divine, putând fi definită ca un ansamblu de adevăruri ce stau la baza religiilor. Ea este la fel de veche ca şi lumea, de aceea, mai poartă şi numele de „Înțelepciune antică". Teosofia redă omenirii învățătura pierdută a antichității, ŞTIINȚA SUFLETULUI, luminând scrierile sfinte ale tuturor religiilor, relevând sensul lor esoteric, justificându-le în fața rațiunii, dar şi a intuiției. Teosofia este adevărul aflat la baza tuturor religiilor. Este Gnosa creştinilor, Sufismul mahomedanilor ori Brahma-Vidya a indienilor. Teosofia are două principii de bază: imanența lui Dumnezeu şi, ca un corolar la acest adevăr suprem, fraternitatea şi solidaritatea umană. Dumnezeu este peste tot, în toate. Spiritul care este întâlnit în orice, de la arhanghel la atom, este viața veșnică, este El, Unicul, este Dumnezeu.

Care este esența învățăturilor teosofice?

Învățăturile teosofice ar putea fi sintetizate astfel:

a) Există o singură Realitate infinită, o unică Existență reală.
b) De aici apare Dumnezeul manifestat, care se desfăşoară de la unitate la dualitate şi, apoi, la trinitate.
c) Universul este manifestarea Vieții Unice, a lui Dumnezeu.
d) Agenții lui Dumnezeu, cei care pun în practică Voința Sa, sunt Inteligențe care derivă din Dumnezeul manifestat şi poartă diferite nume, ca: îngeri, devas, arhangheli.
e) Omul este, asemenea Tatălui din Ceruri, diviniatul său lăuntric este nemuritor.
f) Omul se dezvoltă, după legea Karmei, evoluând de-a lungul multor reîncarnări, în lumile inferioare (fizică, astrală şi mentală) până la perceperea propriei divinități.
g) Există oameni perfecți, care şi-au încheiat evoluția omenească. Aceştia sunt Învățătorii, Maeştrii.
În celebra sa carte, Doctrina secretă, contesa Elena P. Blavatsky spune despre Teosofie că „...nu este o religie, nici o filosofie nouă; căci este la fel de veche ca şi omul-gânditor." Aceste doctrine esoterice ce fundamentează învățătura teosofică au, la rândul lor, rădăcini ce duc departe, înapoi în timp. De altfel, cosmogeneza prezentată în prima parte a Doctrinei secrete foloseşte cunoştințele unui popor necunoscut etnologiei, scrise într-o limbă misterioasă, şi emanând dintr-o sursă repudiată de ştiință: OCULTISMUL.
Fragila teorie marxist-leninistă a materialismului dialectic a luptat cu argumentele pumnului împotriva ocultismului, acuzându-l, printre altele, de faptul că ar fi „un instrument de întunecare a

conştiinţei maselor populare în interesul burgheziei“. Ocultismul este definit, în Micul dicţionar filosofic, apărut în 1954 la Bucureşti, ediţie în care „au fost făcute completările necesare care reflectă hotărârile Congresului al XIX-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice“ în stilul caracteristic al comuniştilor: „una dintre varietăţile obscurantismului idealist în cea mai respingătoare formă a lui“. Mai aproape de noi, „filosofii“ bine adăpaţi la izvoarele marxismului, defineau ocultismul, în ediţia din 1969 a aceleiaşi lucrări, ca fiind un „ansamblu de concepţii şi practici superstiţioase privitoare la pretinse forţe tainice, supranaturale, cu care unii iniţiaţi ar putea intra în contact pe căi deosebite de cele ale cunoaşterii obişnuite“. Ceva mai rafinat, parcă, comentariile sunt, credem, de prisos...
Referitor la respingerea a priori a tot ceea ce ține de ocultism, găsim în Buddismul esoteric aceste rânduri care explică foarte bine cum stau lucrurile: „Este imposibil, atunci când se prezintă pentru prima oară spiritelor neantrenate datele complexe ale unei ştiinţe ce nu este familiară, să ai toate însuşirile necesare acestei expuneri (...) şi să dai toate detaliile posibile (...) Trebuie, în primul rând, să te mulţumeşti cu reguli generale şi să te ocupi de excepţii mai târziu, mai ales când, în cazul de față, este vorba de un studiu în care metodele tradiționale de învățământ ce se folosesc de obicei au drept scop imprimarea în memorie a fiecărei idei noi, provocând mai întâi o perplexitate ce nu se disipează decât mai târziu“.
Pentru cei formați în spiritul culturii europene, o cultură în continuă schimbare, aflată pe drumul găsirii propriei identități, Orientul, cu ale sale adevăruri eterne, este greu de înțeles. În Le sentier du disciple, Alice A. Bailey spune: Unul dintre principalele obstacole în calea unei înțelegeri corecte a ocultismului este relativa tinerețe a popoarelor occidentale şi schimbările rapide caracteristice civilizației europene şi celei americane. Într-adevăr, istoria Europei nu cuprinde mai mult de 3000 de ani, iar a Americii, abia câteva secole. Ocultismul prosperă într-o atmosferă pregătită, într-un mediu puternic magnetizat şi într-o stare de calm rezultat dintr-o activitate milenară pe planul mental.
Un alt important obstacol este rezultatul importanței acordate aspectului material al lucrurilor, materialismului, în general. Aceste considerații referitoare la ocultism sunt perfect valabile pentru oricare domeniu al cunoaşterii care nu alege calea bătătorită a materialismului. Înțelesul celor scrise pe frontonul templului din Delphi: “CUNOAŞTE-TE PE TINE ÎNSUŢI“ devine clar. La capătul drumului suntem tot noi. Sau, cum scria Eddington în Spațiu, timp, gravitație: „Pe tărâmurile Necunoscutului, am descoperit ciudate urme de paşi. Am edificat teorii profunde, unele după altele, pentru a ne explica originea lor. În fine am reuşit să reconstituim Ființa de la care provin urmele: suntem noi înşine.“

Societatea Teosofică

În anul 1875, la 17 noiembrie, a fost creată la New York Societatea Teosofică. Ea a primit recunoaştere legală la Madras pe 3 aprilie 1905. Fondatorii ei sunt Elena Blavatsky, contesă născută în Rusia, care a petrecut mai mulți ani în Tibet, şi colonelul Henry Steel Olcott. Peste câțiva ani conducerea societății se mută în India. În 1893, soseşte aici preşedinta Societății Teosofice din Anglia, Annie Besant. Din 1907, până la moartea sa, în septembrie 1933, Annie Besant a fost preşedinta Societății Teosofice, care este o organizație absolut nesectară, alcătuită din căutători ai Adevărului. Ei încearcă să servească umanitatea pe plan spiritual, conform scopurilor Societății Teosofice.

Care sunt scopurile Societății Teosofice?

Scopurile Societății Teosofice sunt următoarele:
1. Formarea unui germene de fraternitate între oameni, fără deosebire de rasă, credință, clasă sau sex;

2. Încurajarea studiului comparat al religiilor, filosofiilor şi al ştiinţelor;
3. Cercetarea legilor naturii care nu sunt încă explicate, ca şi a puterilor omului insuficient dezvoltate.
Cei care fac parte din Societatea Teosofică sunt oameni dornici de studiu, care aparţin sau nu unei religii. Ceea ce îi uneşte este faptul că sunt de acord cu scopurile Societăţii, că vor să pună capăt divergenţelor pe teme confesionale, pentru a aduna oamenii de bună credinţă, indiferent de religie. Nu simpla declarare a unor crezuri comune îi uneşte, ci aspiraţia către Adevăr. Ei privesc Adevărul ca pe o recompensă la capătul unui drum urmat cu mijloace specifice: prin studiu, viaţă neîntinată, prin devotament pentru idealuri nobile.

Teosofii, oameni dintre noi

Adevărul nu este o dogmă impusă. Credinţa urmează studiului şi intuiţiei individuale, nu le precede. Ea se bazează pe cunoaştere, nu pe afirmaţii necontrolate. Spiritul de toleranţă faţă de toţi oamenii, chiar şi faţă de cei intoleranţi, este o datorie pentru membrii Societăţii Teosofice. Fiecare religie este privită ca expresie a Înţelepciunii Divine. De aceea, ea este studiată, nu condamnată, este practicată, nu propovăduită. Cuvântul de ordine al teosofului este PACE iar scopul său, ajungerea la ADEVĂR.
Credincioşi ai oricărei religii de pe Pământ pot deveni membri ai Societăţii Teosofice fără a renunţa la credinţa, învăţătura şi dogma pe are au ales-o. Orice părere, opinie sau doctrină poate fi susţinută sau profesată, urmând ca fiecare să decidă dacă o susţine sau respinge. De la contesa Blavatsky încoace, nimeni nu are dreptul de a-şi impune părerile sau învăţăturile sale.
Orice membru îşi poate alege calea, fără ca opţiunea sa să-i influenţeze pe ceilalţi. Nici un candidat la vreo funcţie nu poate deveni ineligibil ori pierde dreptul la vot din cauza părerilor sale, oricare ar fi ele. De altfel, opiniile şi credinţele nu dau privilegii, dar nici nu duc la o poziţie de inferioritate. Exercitarea dreptului de libertate a gândirii este stăruitor recomandată de către membrii Consiliului General al Societăţii Teosofice, desigur, în limitele curtoaziei şi ale consideraţiei faţă de ceilalţi oameni.
Pentru a ajunge la cunoaşterea învăţăturilor sfinte este necesară înţelegerea Legilor Naturii, aşa cum au fost ele statornicite de către Dumnezeu. Studiul Teosofiei face ca sensul vieţii să fie mai uşor de înţeles, ajutând astfel omul să atingă prefecţiunea şi, implicit, fericirea. Astfel, omul devine conştient că dreptatea şi fericirea călăuzesc evoluţia lumii şi că doar prin punerea în practică a principiului fratenităţii universale poate ajunge un adevărat om ce tinde către esenţa divină. Egoismul pe care-l întâlnim la toate nivelurile societăţii noastre moderne, acela care ridică pe omul împotriva omului sau poporul contra poporului, poate fi învins numai cu ajutorul fraternităţii. Pentru a ne conforma Legilor Naturii trebuie, în primul rând, să le cunoaştem, să ştim de unde venim şi încotro mergem, care este ţelul vieţii noastre şi, mai ales, care este rolul omului în Univers. Teosofia este cea care ne ajută să găsim răspunsul la toate aceste întrebări.

CAPITOLUL II

UNIVERS, VIAȚĂ ŞI MATERIE

„Nimic nu era: nici cerul curat,
Nici bolta întinsă a cerurilor deasupra capetelor noastre.
Ce acoperea tot? Ce adăpostea? Ce ascundea?
Era adâncul fără fund al apelor.
Moarte nu era, totuşi nimic nu era nemuritor;
Nimic nu despărțea ziua de noapte;
Singur Unul respira fără suflare, lui însuşi;
După, doar El era.
Întunecimile stăpâneau, şi totul, la început, era învăluit
Într-un adânc întuneric, ocean fără lumină.

.....

Cine cunoaştea taina? Cine-a spus-o aici?
De unde, de unde veni această multiplă creație?
Însăşi Zeii veniră mai târziu la viață,
Cine ştie de unde vine această nemăsurată facere?
Cine ştie asta, de unde veni această mare facere,
Dacă voința sa crea sau se stăpâni?
Cel mai înalt văzător care e-n înaltul cerurilor
O ştie, fără îndoială, sau poate nu ştie nici El...

.....

Tu erai. Şi când flacăra subpământeană
Ieşi din temnița sa şi distruse alcătuirea lumii.
Tu vei mai fi, cum erai altădată;
Tu nu vei cunoaşte nici-o schimbare când timpul nu va mai fi.
O gândire fără de sfârşit, divină ETERNITATE.

Rig Veda

Univers

Universul este o manifestare a Vieții Universale, creatoarea tuturor lucrurilor şi ființelor, a lumilor şi invizibile, toate acestea cu ajutorul materiei. Evoluția Universului are loc lent, progresiv, urmând legi eterne, imuabile, conforme cu voința Creatorului. Esența unică, infinită şi necunoscută există dintotdeauna şi devine pe rând pasivă şi activă, în succesiuni regulate şi armonioase. Relevant în acest sens este un fragment din volumul al treilea al lucrării Isis Dezvăluită:
„La începutul unei perioade active, spune Doctrina secretă, are loc o expansiune a acestei esențe divine, în virtutea legii eterne şi imuabile, universul fenomenal fiind rezultatul unui lung lanț de forțe cosmice puse astfel progresiv în mişcare. La fel, întorcându-se la condiția pasivă, esența

divină se contractă şi opera anterioară a creaţiei este gradat şi progresiv desfăcută, Universul vizibil se dezintegrează, materialele sale se dispersează, şi, singur, „întunericul“ acoperă încă o dată faţa abisului. Pentru a folosi o metaforă a cărţilor secrete, care face ideea mai clară, o expiraţie a „esenţei necunoscute“ face lumea iar o inspiraţie o face să dispară. Acest proces a acţionat dintotdeauna şi Universul nostru actual nu este decât unul dintre termenii unei serii infinite care nu a avut început şi care nu va avea sfârşit“.
Crearea şi distrugerea ciclică a Universului sunt asimilate cu succesiunea de zile şi nopţi ale lui Brahman, divinitatea supremă:
„Cei care ştiu că ziua lui Brahman ţine până la o mie de yuga, şi că noaptea lui se sfârşeşte după o mie de yuga, aceia sunt oamenii care ştiu (ce-i) ziua şi noaptea“. (Bhagavad-Gita, VIII, 17).
Universul este caracterizat printr-o continuă schimbare, totul fiind supus, în orice moment, unor modificări mai mult sau mai puţin sesizabile. În chiar cea mai mică diviziune a timpului, nu există nimic care să nu se modifice. Noţiunea de „timp“ trebuie privită ca definind o iluzie produsă de succesiunea stărilor noastre de conştienţă, pe parcursul călătoriei ce o efectuăm de-a lungul Duratei Eterne. În Doctrina Secretă putem citi: „...ideile noastre despre durată şi timp sunt toate derivate din senzaţiile noastre, după legile asocierii ideilor. Legate inextricabil de relativitatea cunoaşterii umane, aceste idei nu pot, totuşi, să existe decât în experienţa Ego-ului individual, şi ele pier când marşul evolutiv disipă Maya existenţei fenomenale“.

Viaţă şi materie

Cea mai mare parte a materiei este imperceptibilă simţurilor noastre. Fiind prea subtilă, nu poate fi percepută de organele noastre de simţ. Şi este foarte bine aşa. Altfel, ne-am scufunda pur şi simplu într-un ocean de senzaţii, atacaţi din toate părţile de informaţii inutile.
Atât viaţa cât şi materia sunt indestructibile, fără început şi fără sfârşit, în natură neexistând viaţă fără materie şi materie fără viaţă. Viaţa penetrează materia, dându-i calităţi şi proprietăţi specifice. Prin acest act, o posibilitate a materiei devine realitate, delimitându-se clar caracterul activ al vieţii şi, respectiv, cel pasiv, al materiei. Materia este, de la sine, inertă şi lipsită de formă. Viaţa este cea care o animă, susţine şi conservă.
În acest Univers numit şi Maya, o mare ILUZIE, totul este schimbător, dar şi conştient, fiind dotat cu conştiinţa specifică planului său propriu de concepte. Faptul că noi nu suntem capabili de a sesiza acest lucru nu înseamnă că el nu este adevărat. Nu există materie moartă, tot aşa precum nici lege oarbă nu există...
Cele două mari legi care guvernează Universul sunt cea a EVOLUŢIEI, a progresului, şi cea a REÎNCARNĂRII, a existenţelor succesive, numită şi KARMA.
Diferitele aspecte ale vieţii formează o trinitate: Înţelepciunea fără de sfârşit, Iubirea faţă de toate creaturile şi Voinţa atotputernică. Prin termenul de Viaţă Universală înţelegem Dumnezeu. Cele trei aspecte ale sale sunt, în ordine: Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh (voinţa, memoria, inteligenţa) în termeni creştini. În nomenclatura teosofică întâlnim Primul, Al Doilea, respectiv Al Treilea Logos. Indienii vorbesc despre Shiva, Vishnu şi Brahma. Kabbala foloseşte nomenclatura ei proprie, şi anume: Kether, Binah şi Chochmach. Aceste aspecte se regăsesc în spiritul omului, care este făcut după chipul şi asemănarea Domnului.

Cele trei aspecte ale materiei

Materia are şi ea trei aspecte sau GUNA. Infinita diversitate a Universului este bazată pe diferitele combinaţii ale acestor trei Guna sau Tendinţe. Rând pe rând, ele se activează, se suportă şi se contraponderează. Numele lor este într-o ordine pe care putem s-o definim ca fiind oarecum

crescătoare: INERȚIA (TAMAS), MIŞCAREA (RADJAS), ECHILIBRUL (SATTVA). Altfel spus: „Toate faptele se îndeplinesc de către Tendințele Naturii“... (Bhagavad-Gita, III, 27). Orice ființă este categorisită după preponderența uneia sau alteia dintre aceste guna. Când una dintre ele este predominantă, celelalte i se subordonează, devenind suportul ei. De exemplu, apa este, prin natura ei, opusă focului, dar acțiunea conjugată a lor determină fierberea, proces atât de util în prepararea alimentelor. Aceste calități sunt transmise tuturor lucrurilor şi ființelor, deci şi omului. Ştiința materialistă studiază atributele materiei, fără a ține seama, însă, de faptul că abordează efecte a căror cauză este viața.

Lumile Universului

Universul este stucturat ca un întreg în care cele şapte lumi ale sale se întrepătrund. Dintre aceste şapte lumi, doar cinci ne sunt cunoscute, celelalte fiind prea subtile. Pornind de la cea mai densă, distingem, în ordine:
- lumea fizică,
- lumea astrală,
- lumea mentală,
- lumea buddhică
- lumea atmică.

ATMAN se poate defini ca fiind o părticică din Sufletul Universal, prezent în orice ființă, reprezentând „Sinele“ sau Conştiința Pură ce depăşeşte suferința existențială. În Brihadranyaka Upanishad se spune: „Atman depăşeşte foamea şi setea, suferința, tulburarea minții, bătrânețea şi moartea.“

Lumea noastră solară

Ansamblul de energii care au creat lumea noastră solară poartă numele de LOGOS, numit în termenii Evangheliei „Cuvântul“. El are drept corp fizic Soarele. Logosul este Sunetul Primordial, Cuvântul Etern, vibrația emanată de Univers. El vine din adâncul Existenței Unice, este Dumnezeul manifestat. Acest Logos manifestat este o parte din Legiuitorul Suprem al Universului, care se limitează prin această manifestare şi creează Universul cuprins în El. Apoi Logosul se desfăşoară în cele trei aspecte ale sale, ca trei Mari Logoi ai evoluției cosmice. Treimea este Dumnezeul manifestat în Univers.
Viața este purtată departe de către razele Soarelui, sub formă de vibrații. Sinteza lor se numeşte SUFLU VITAL sau PRANA SOLARĂ. Această energie ce provine de la Soarele fizic acționează activ asupra tuturor formelor din lumea fizică, inclusiv asupra tuturor formelor din lumea fizică, inclusiv asupra formei fizice a umanității.
Ceea ce ştiința numeşte FORȚE COSMICE, iar religia Îngeri sau Zei sunt, de fapt, AGENȚI AI LEGILOR NATURII, care exprimă voința LOGOS-ului. „Legiunile de îngeri ai creştinilor, Elohimii şi „Mesagerii“ evreilor (...) sunt Vehiculele Manifestării Gândirii şi Voinței Divine sau Universale. Ei sunt Forțele inteligente care impun „legile“ Naturii şi le realizează în aceasta din urmă, supunându-se în acelaşi timp legilor ce le sunt impuse de Puteri şi mai mari“... se spune în Doctrina secretă.
Există Ierarhii care poartă numele culorilor curcubeului, Ierarhii care au în frunte cele şapte MARI SPIRITE PLANETARE, cei ŞAPTE STĂPÂNI SUBLIMI ori DHYAN-CHOLAN. Ei corespund Elohimilor ebraici şi sunt Miniştrii Logosului Solar. Urmează, după Spiritele Planetare, Ierarhia de Arhangheli căreia îi aparține Arhanghelul Mihail. Marile Ființe, ce apar ca nişte sfere luminoase, extrem de strălucitoare, se mai numesc, din această cauză, FIINȚE STRĂLUCITOARE ALE

SPIRITULUI. Ele sunt arhitecții şi conservatorii lumii, a cărei evoluție o şi dirijează.
Sistemul nostru solar, ca de altfel oricare altul, a fost creat şi este susținut şi controlat de către o Ființă care este Logosul solar sau, cum este numit de indieni, Ishvara. El este Dumnezeirea solară, adică ceea ce noi numim Dumnezeu, imanent în orice atom. Totul este în El, iar El este în toate. Din El am venit şi în El ne vom întoarce. Despre viața Sa printre Semenii Săi, noi nu ştim nimic, şi nici n-am putea afla vreodată. Nouă ne este accesibilă doar manifestarea Sa, care este întreită, deşi Logosul este doar unul.
Aspectul Său care creează lumile, este Brahma pentru indieni şi Sfântul Duh pentru creştini. Aspectul sau manifestarea care menține aceste lumi, ocrotindu-le în acelaşi timp, este Vishnu, respectiv Fiul. Manifestarea Logosului care distruge lumile când le-a sosit timpul este numit de indieni Shiva ori Mahadeva. Creştinii îi spun Tatăl.
Adevărații constructori, Fii ai Aurorei manvantarice, sunt agenții secundari, subordonați primilor, aceia care dau materiei cosmice consistența dorită. Ei mai sunt numiți şi spirite ale naturii. După apartenența lor la elementele aerului, focului, apei sau pământului, definim silfidele, salamandrele, ondinele şi gnomii. Termenii de aer, apă, etc., nu trebuie luați ca atare, ei desemnând, de fapt, stările gazoasă, lichidă, ş.a.m.d. Este de remarcat că aceste spirite ale naturii sunt perfect vizibile pentru clarvăzători.
Spiritele planetare animă stelele, în general, şi planetele în particular. Ele conduc destinele oamenilor născuți sub semnul acelor constelații. Elementalele, Forțele Naturii, sunt cauze secundare ce acționează uneori insesizabil, fiind de asemenea, efectele cauzelor primare imanente ale oricărui fenomen.

Ce a fost la început?

La început nu era decât SPIRITUL şi SPAȚIUL. În căutarea adevărului, cele mai multe referiri se fac la Geneză. Trece neobservat, din păcate, faptul că partea sa introductivă nu reprezintă, nici pe departe, crearea planetei Pământ. Această parte atât de intens studiată a Bibliei vorbeşte de fapt, despre o perioadă nedefinită a evoluției Universului. Scopul probabil este acela de a ermetiza textul. „La început Dumnezeu a creat cerurile şi pământul. Pământul era fără formă şi gol; şi întuneric era peste fața adâncului şi Duhul lui Dumnezeu Se mişca peste întinderea apelor“. (Geneza, 1.1, 1.2)
Originalul ebraic, diferit de textul canonic, spune astfel: „Când Elohim(ii) a(u) început să facă cerurile şi pământul, pământul era inform şi pustiu, şi întuneric era deasupra abisului, iar suflul Elohim(ilor) se mişca deasupra apelor“. Sensul cuvântului „întuneric“ este acela de „Absolut“, care nu poate înțelege Lumina trecătoare: „Şi lumina luminează întru întuneric, şi întunericul nu a cuprins-o“ scrie în Evanghelia după Ioan.
Viața şi materia sunt elemente opuse ale Puterii etern ascunse, numite ABSOLUT. Fecioara Maria este cea care simbolizează această stare pură, omogenă, a materiei primordiale cosmice. Ceea ce Scripturile numesc NEANT, ne este imperceptibil datorită gradului de subtilitate. Reprezentând starea primordială a existenței, Principiul omniprezent, etern, nelimitat şi imuabil, asupra căruia orice fel de speculație este imposibilă, pentru că depăşeşte puterea concepției omeneşti, nu are nume, iar tot ce se poate spune, nu se referă decât la Absolutul manifestat. El însuşi nedeterminat, determină totul. FIINȚA PURA şi NEANTUL sunt unul şi acelaşi lucru, începutul fiind unitatea lor nediferențiată. El, cel fără nume, despre care nu se poate spune nici că există, nici că nu există, nu poate fi înțeles de un om obişnuit.
H.-P. Blavatsky scrie în Doctrina secretă:
„Legea fundamentală a acestui sistem, punctul central de unde vine totul, în jurul căruia gravitează totul, pe care se bazează filosofia sa întreagă, este SUBSTANȚA-PRINCIPIU, Una, Omogenă şi Divină, Cauza Unică radicală.“

CAPITOLUL III

EVOLUȚIE

„Adevăratul soare
şi adevărata Lună
sunt invizibile ca şi omul real“.
(maximă ocultă)

Etape ale evoluției

Țelul evoluției se dovedeşte a fi o serie gradată a manifestării luminii, pe care o găsim ascunsă în orice formă. Pe măsură ce evoluează, materia devine din ce în ce mai bună conducătoare de lumină. Aceasta ca o dovadă a celor spuse de Christos: „Eu sunt Lumina Lumii“.
Nu există viață fără materie. La fel, nu există materie lipsită de viață. Putem remarca doar cazuri în care manifestările ei sunt mai greu de sesizat. Dacă lovim două pietre, din ele vor sări scântei, cu ajutorul cărora putem face focul. Or, focul este cea mai înaltă manifestare a divinității în această lume. Focul este puterea creatoare, dar şi destructivă, prin combustie.
Prin acțiunea Vieții unice asupra materiei, ia naştere conştiința, ca un rezultat al uniunii dintre spirit şi materie. Conştiința este starea de percepție a materiei însăşi. În mineral, monada dezvoltă conştiința atomică, iar prin eliberarea ei şi prin trecerea la forme evoluate ale regnului vegetal, apare conştiința instinctivă.
După dotarea corpului fizic cu cele necesare conservării speciei, se formează corpul astral, adică sufletul plantei. Planta este o ființă care se naşte, simte, suferă, moare. La fel ca în regnul vegetal, şi în cel animal stadiile de dezvoltare sunt numeroase şi de lungă durată. Corpul fizic prezintă organe perfecționate, sistem nervos dublu, simțuri bine dezvoltate, iar cel astral exprimă diferite sentimente şi emoții. Animalul este bine dotat şi cu un corp mental, deci cu inteligență.

Omul

Deşi ca formă este tot un animal, diferențe remarcabile îl despart pe om de animal. Pe lângă faptul că alcătuirea corpului omenesc este o adevărată capodoperă de mecanică, dezvoltarea deosebită a creierului îi permite folosirea limbajului articulat. Senzațiile, sentimentele şi emoțiile pot fi exprimate într-o gamă largă cu ajutorul corpului astral. Extrem de important este faptul că omul are inteligență şi rațiune, putând discerne între bine şi rău. Prin continua dezvoltare a inteligenței, el poate ajunge la cunoaşterea de sine, fiind capabil de a-şi ghida singur evoluția.
„Omul, considerat filosofic, este, în forma sa exterioară, un simplu animal, cu puțin mai perfect decât strămoşul său pitecantrop din cel de-al treilea Rond. El este un corp viu, nu o ființă vie, pentru că realizarea existenței, Ego sum, necesită conştiința de sine, iar un animal nu poate avea decât conştiința directă sau instinctul“
ne spune H.-P. Blavatsky în Doctrina secretă.

Corpurile omului

Omul posedă primul corp subtil ce nu este supus morții: corpul cauzal, cel care conține toate rezultatele activităților din viețile anterioare. Acesta este omul nemuritor, format din cele trei sub-

planuri superioare ale mentalului. La moartea corpului fizic, cel subtil îmbracă veşmântul altuia prin transmigrare. Cât timp există el, există şi renaşterea fără sfârşit. „Precum un om care lepădând veşmintele învechite, ia altele noi, aşa şi cel întrupat, lepădând trupurile învechite, se uneşte cu altele noi“. (Bhagavad-Gita, II, 22).
Personalitatea este o împletire de energie mentală, afectivă, precum şi de formă vitală, a cărui rezultat este o formă obiectivă - conştiința de sine. Personalitatea inferioară se compune din corpurile cu o singură existență: fizic, astral şi mental concret. Este o mască pe care şi-o pune actorul nemuritor la începutul fiecărei reîncarnări, spre a juca un alt rol, indispensabil evoluției sale.

Gunele materiei la om

Cele trei gune ale materiei: inerția, mişcarea şi echilibrul, se întâlnesc şi la om sub alte nume, însă. Inerția (tamas) reprezintă ignoranța, lenea şi obscuritatea, tendința descendentă caracteristică primilor oameni. Ea poate fi remarcată astăzi la populațiile sălbatice, dar şi la tinerii aflați sub influența unor anumite medii din păturile de jos ale societății. Ca factor de rezistență şi obstrucție, ea se manifestă obiectiv prin greutate, densitate şi obscuritate iar subiectiv, prin apatie, indiferență, ignoranță şi inconştiență.
Instinctele, pasiunile avide şi dorințele nestăpânite, a căror realizare cere acțiune, efort şi voință, constituie mişcarea (radjas). Ea e factorul de energie ce se află la baza oricărui efort, oricărei munci, dar şi a agitației şi instabilității, fiind deseori asociată cu suferința. Suferința, nevoia şi lipsa incită la efort, care este la rândul său, acompaniat de o oarecare grijă ca şi de o senzație de dificultate.
Echilibrul (sattva) este adevărul asociat calmului, purității şi fericirii. El tinde către iluminarea, către manifestarea conştientă. Pshihologic, se traduce prin înțelegere, bucurie şi pace, iar fizic, prin lejeritate şi puritate, reprezentând o tendință ascendentă.
Calitățile omului provin din interdependența acestor guna. Atunci când predomină inerția, avem de-a face cu un tip uman grosier, ignorant şi leneş. Când supremația aparține mişcării, omul este activ şi pasionat, tipul caracteristic al marilor războinici, al oamenilor de stat, al oamenilor de acțiune, în general. Cei la care predomină echilibrul aparțin tipului contemplativ, sunt calmi, clarvăzători. Aceştia sunt înțelepții şi sfinții.
Ignoranța şi lenea pot fi învinse în etape succesive. La început, ascultând de instinctul de conservare, oamenii simțeau necesitatea de a mânca şi de a se apăra. Erau necesare unelte de vânătoare şi de pescuit, dar şi o agilitate deosebită şi o atenție distributivă. Odată cu apariția rudimentelor de industrie şi artă, se nasc şi noi necesități, cerând o muncă ghidată de inteligență.

Planeta pe care trăim

Despre om vom avea ocazia să vorbim pe larg mai târziu. Câteva cuvinte, acum, despre planeta noastră, Pământ. Componentele sistemului nostru solar, în număr de şapte, au Pământul ca placă turnantă, primele trei fiind în linie ascendentă, iar ultimele trei, în linie descendentă. Extremele sunt alcătuite din materie mentală superioară, din materie inferioară, iar cele mai apropiate de globul pe care trăim, din materie astrală. Valul vieții animă întâi, una dintre extreme, parcurgând, apoi, un drum ce poartă numele de LANȚ PLANETAR. Şapte asemenea călătorii formează un ROND, la finele căruia monadele evoluează către regnul imediat superior. La terminarea evoluției sale, sistemul nostru planetar îşi găseşte sfârşitul, apărând o nouă lume, îmbogățită de experiențele precedente, evoluția continuând fără încetare.

Procesele de evoluție se numesc CICLURI şi durează miliarde de ani. După durata lor, se definesc CICLURI MAJORE şi CICLURI MINORE. Întinderea lor în timp este cunoscută doar de către inițiatori.
Planeta noastră se află în cel de-al patrulea cerc al evoluției sale. Indicații exacte asupra trecerii Monadei noastre prin diferitele ranguri le putem găsi şi la embriologie. Studiind evoluția embrionului, se observă că, în primele trei luni şi ceva, el îmbracă succesiv toate formele prin care a trecut specia căreia îi aparține, adică: minerală, vegetală, animală, pentru a ajunge în fine la cea umană.
Darwin a studiat evoluția materiei, a formelor, fără a căuta, însă, adevărata cauză a evoluției: manifestările progresive ale vieții, ea însăşi în dezvoltare, a ceea ce numim CONŞTIINȚA, iar la om, CONŞTIINȚA DE SINE. Această noțiune este astfel definită de către Alice A. Bailey în Le Sentier du Disciple:
„Conştiință de sine sau conştiință umană spre care tinde dezvoltarea vieții, a formei şi a percepției celorlalte trei ranguri. Acest termen este aplicat conştiinței individuale a omului care, în primele stadii, este mai animal decât divin, din cauza dominării corpului fizic, cu instinctele şi tendințele sale“. Sinele este conştiința, cea care ştie tot ce se întâmplă în stare de veghe, visare sau somn profund, fără a înceta o clipă de a fi conştientă de prezența sau absența funcțiilor mentale.
Studiind istoria omenirii, remarcăm desfăşurarea ei pe baza a trei importante idei. Prima dintre ele călăuzeşte gândurile oamenilor spre a urma calea urmată de Fiii Domnului. Al doilea curent este cel al dezvoltării conştiinței de la stadiul instinctiv până la percepția conştientă individuală. Ultimul „fir roşu“ este cel al Planului evolutiv, care este cunoscut doar de către cei mai avansați Fii ai Domnului.
Atât timp cât dezvoltarea mentalului, a puterii de reacție intuitivă nu a atins culmile cele mai înalte ale Inițierii, este imposibilă cunoaşterea principiilor de bază ale gândirii Dumnezeieşti. Pentru a avea viziunea Pământului Făgăduinței, omul trebuie să devină un suflet liber în regnul spiritual.

CAPITOLUL IV

LUMEA FIZICĂ

Ce este materia?

Materia nu este decât spirit aflat pe planul cel mai de jos, tot aşa cum materia de pe planul cel mai elevat este spirit. Diferenţele sunt produsul unei inteligenţe limitate, totul fiind spirit. Materia fizică există în şapte stări, dintre care noi percepem doar trei, cele mai puţin subtile: solidă, lichidă şi gazoasă. Sub influenţa legilor Naturii, materia poate trece prin toate aceste stări, pentru ca apoi să revină la punctul de plecare. Aşa se întâmplă, de exemplu cu apa, atunci când trece din stare solidă (gheaţă), în cea gazoasă (vapori).
Materia sistemului solar este alcătuită din cele şapte feluri de atomi, corespunzători respectiv celor şapte lumi. Fiecărei lumi îi corespunde o anumită stare a conştiinţei. Lumile mai poartă şi numele de planuri (de exemplu, lumea sau planul astral). În sistemul solar există şapte planuri ale naturii, pornind de la cel fizic.

Atomul

Prin dezintegrare, atomul fizic dă naştere materiei astrale. La rândul său, în acelaşi mod, atomul astral determină formarea materiei mentale, şi aşa mai departe. În acest fel se poate ajunge la materia primordială, demonstrând că actul iniţial de creare a Universului nu este unul „ex nihilo“, ci manifestarea a ceea ce era deja, latent şi nediferenţiat în SUBSTANŢA PRIMORDIALĂ. Nu există distrugere, ci doar întoarcere la STAREA NEMANIFESTATĂ. Este acel prim Logos impersonal, „cauza primă“, „inconştientul“ panteiştilor europeni.
Puterea de a fi deasupra acestor legi o au doar MARII ADEPŢI şi STAPÂNII ÎNŢELEPCIUNII. Prin puternica lor voinţă şi prin cunoaşterea perfectă a legilor Naturii, Ei pot dematerializa şi rematerializa corpurile fizice, inclusiv ale lor, făcându-le, după voie, invizibile.
Inteligenţa Creatoare, cel de-al treilea aspect al Trinităţii, creează atomul, acest vârtej de forţă, energii, Viaţă şi Spirit. Atomul are o formă relativ sferică, aplatizată la cei doi poli ai săi, datorită vitezei foarte mari de rotaţie. O enormă cantitate de energie este dezvoltată astfel, urmare firească a vitezei de rotaţie. Atomii sunt extrem de mici comparativ cu spaţiul dintre ei. De aceea, atomii diferitelor lumi se pot mişca liber fără a se atinge. Considerând numărul imens de atomi existenţi într-un volum mic, înţelegem de ce forţa inter-atomică este atât de mare. Cărţile antice spun că omul nu este încă destul de bun pentru ca această imensă forţă să fie pusă la dispoziţie.
Materia nu este, deci, altceva decât mişcare. Este acea iluzie (MAYA) de care vorbeau învăţaţii antichităţii. Altfel spus, Natura însăşi este o iluzie creată şi întreţinută de un mare iluzionist. Acesta este Dumnezeu.

Prana solară şi magnetism

Omul este o totalitate, o unitate, a cărei diviziuni funcţionează ca un ansamblu organizat. Personalitatea inferioară a omului este formată din corpurile fizic, astral şi mental. Corpul eteric sau astral este expresia energiei sufletului. Acest corp vital, mai mare decât cel fizic, mai poartă şi numele de dublul eteric. Corp de energie compus din materia celor trei stări eterice, invizibil pentru oamenii obişnuiţi dar nu şi pentru clarvăzători, ia forma corpului fizic, a cărui dublură este,

de fapt. Prin el, primim suflul vieții, prana solară, cea care determină mişcarea respiratorie. Să nu uităm că atunci când Dumnezeu l-a creat pe Adam, a făcut-o suflându-i în nări. În Vechiul Testament, putem citi:
„Şi YHWH Dumnezeu a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață, şi omul a devenit un suflet viu“. (Geneza, 2.7)
Acesta este secretul vieții, atât de căutat de savanții materialişti.
Energia pranică sau vitalitatea este una dintre cele trei energii spirituale ce provin din Univers. Este o forță vitală ce acționează activ asupra corpului vital şi este emisă de soarele fizic. Cu cât asimilăm mai multă prana, cu atât primim mai multă viață, sănătate şi forță, acea energie pe care o numim magnetism. Rezultă, de aici, importanța deosebită a expunerii la acțiunea binefăcătoare a razelor solare, înțelegând, în acelaşi timp, avantajele vieții în aer liber.
Când intervine moartea, corpul eteric se separă de cel fizic după circa 15 ore, maximum 36. În acest interval de timp, este posibilă reîntoarcerea la viață. Este de remarcat, în acest sens că procesul morții este sub controlul ego-ului, chiar dacă omul nu-şi dă seama de acest lucru. Oamenii evoluați au premonițiunea datei morții lor, tocmai pentru că pot intra în contact cu ego-ul. De aceea, îşi păstrează stăpânirea de sine până în ultima clipă. Spectrul vizibil pentru persoanele mai sensibile, care rătăceşte prin camera mortuară sau prin cimitir, este corpul eteric sau astral. Apoi, el reintră în atmosfera eterică.

Influențarea corpului eteric

Fiind format din materie fizică, corpul vital este supus influențelor externe prin contacte, alimente şi băuturi. Astfel, cei care consumă carne în cantități mari sunt violenți, ca urmare a acțiunii eterilor animali absorbiți odată cu carnea. Pe de altă parte, băuturile alcoolice au efect anesteziant, până la punctul în care individul devine o masă inertă, insensibilă. Aceasta datorită întreruperii comunicației dintre sistemul nervos şi corpul astral şi, mai departe, cu cel mental, sediu al inteligenței.
În ultimul rând, nu mai puțin important, este magnetismul specific fiecărui om. Dacă alături de un om sănătos te simți bine, o persoană bolnăvicioasă îți ia din magnetism, ceea ce face ca să te simți rău în preajma ei. Modificarea spre rău a magnetismului stă la originea oricărei îmbolnăviri. Fiecare boală este un semn de dezechilibru al magnetismului.
Pentru un clarvăzător, corpul astral este un adevărat barometru al stării de sănătate. Când starea sănătății este bună, liniile radiaților externe ale corpului eteric sunt perpendiculare pe linia celui fizic. În cazul unei depresiuni fizice, radiațiile urmează o traiectorie descendentă.
Întreținerea în bună stare a dublului corp se face prin evitarea oricărui exces, odihna fiind la fel de utilă ca şi activitatea. În alimentație, sunt recomandate în mod special: cerealele, laptele, untul, precum şi toate produsele lactate, fructele, mierea şi apa curată de ploaie. Trebuie evitate alimentele excitante, alterate sau conservate. Sunt cu desăvârşire contraindicate: alcoolul, carnea şi scoicile. Acestea din urmă cu deosebire, pentru că se hrănesc cu cadavre.
Curățenia şi puritatea corpului eteric se întrețin prin băi cât mai dese. De asemenea, de o mare importanță sunt băile de soare, căci prin ele primim prana, energia vitală, ce se transformă în energie musculară şi cerebrală.
Despre importanța corpului eteric, Alice A. Bailey scrie în La Lumiere de l'Ame:
„Corpul eteric este corpul dinamic sau vital şi el impregnează fiecare parte a vehiculului dens. El este planul din spate, adevărata substanță a corpului fizic. Aşa cum este natura forței ce animă corpul eteric, activitatea acestei forțe în sânul corpului eteric şi vitalitatea sau somnolența părților sale cele mai importante (centrele aflate de-a lungul coloanei vertebrale) aşa cum se prezintă sănătatea aparatului respirator şi capacitatea lui de a oxigena sângele şi de a-l purifica, aşa este şi starea de sănătate şi de vigoare a corpului fizic dens“.

CAPITOLUL V

LUMEA ASTRALĂ

Personalitatea inferioară a omului

Corpurile fizic, astral şi mental inferior formează personalitatea inferioară a omului. Corpul mental superior, cel buddhic şi cel atmic sunt componentele omului spiritual, al celui ce urmează a fi „după chipul şi asemănarea Domnului“. Personalitatea inferioară reflectă „grosso modo“ omul spiritual, fără a fi, însă, nemuritoare, ca acesta.
Corpul astral poate fi definit ca fiind centrul sentimentelor şi senzaţiilor noastre. Materia sa, sensibilă la vibraţiile pe care le emitem, se manifestă prin mişcări, culori, precum şi prin forme-gânduri. O formă-gând este o idee încarnată învelită în materie astrală şi mentală. Este o entitate vitală pe punctul de a se materializa pe planul psihic.
Când aceste forme sunt construite inconsistent, de către oameni obişnuiţi, efectul lor pe plan psihic este practic nul. Majoritatea oamenilor lucrează cu materie astrală, puţini fiind cei care o pot folosi pe cea mentală. Formele create din materia astrală sunt fluide şi schimbătoare.
Lumea astrală le apare spiritelor elevate ca un fel de ceaţă densă, unde domneşte confuzia şi unde formele se schimbă continuu. Acest plan astral, cu ale sale culori amestecate, este un loc al iluziei, al prezentării deformate a realităţii. Aici se manifestă dorinţe individuale, de grup, ale omenirii chiar, la un loc cu cele ale vieţilor subumane şi supraumane. În această lume iluzorie, drumul este greu de găsit.

Cele şapte planuri ale lumii astrale

Ca şi materia lumii fizice, şi cea a lumii astrale este împărţită tot în şapte sub-planuri. Sentimentele şi pasiunile josnice, urâte, sunt exprimate în materia astrală cea mai densă, mai respingătoare. De exemplu, mânia este reprezentată printr-un roşu aprins, de unde şi expresia: „a vedea roşu înaintea ochilor“.
Din contră, sentimentele frumoase, pure, îşi găsesc exprimarea în zonele superioare ale materiei astrale, prin culori fine, clare, tandre, după cum şi viaţa este văzută uneori în roz. Acest adevărat spectacol este vizibil doar pentru clarvăzători.
Prin purificarea sentimentelor, se ajunge la un corp astral curat, ce se manifestă ca un fel de înveliş de protecţie împotriva relelor intenţii. La o puritate absolută, se poate atinge lumea buddhică, cea a intuiţiei şi a iubirii spirituale. Omul evoluat îşi poate părăsi corpul fizic adormit, devenind unul dintre acele ajutoare invizibile care învaţă şi reconfortează sufletele.

Influenţarea corpului astral

Corpul fizic se face simţit doar atunci când funcţionarea sa întâmpină dificultăţi, ori când este necesară satisfacerea unui apetit oarecare. Reacţiile corpului astral, cu oscilaţii între cei doi poli: satisfacţie şi insatisfacţie, fericire şi nefericire, curaj şi frică, sunt, în schimb, experimentate de majoritatea oamenilor. Orice energie astrală face parte din energia astrală a sistemului solar. De aici, rezultă că omul, cu al său corp astral sau sensibil, este un punct de întâlnire a diverse forţe din toate părţile Universului.
Corpul astral este supus influenţelor tuturor părţilor sistemului solar, stabilindu-se destinul până în

momentul trezirii conştiinţei moştenirii nemuritoare. De aici încolo, omul evoluat suferă efectul unor forţe necunoscute majorităţii oamenilor, drept care horoscopul său nu mai este exact, ori chiar devine greşit. Din acelaşi motiv, horoscopul unei persoane mai puţin evoluate este mai întotdeauna exact.
Dacă omul obişnuit este oglinda dorinţelor sale, cel evoluat este la fel ca gândurile lui. Când dorinţele naturii sale sensibile sunt îndreptate către latura materială a vieţii, individul va aparţine tipului uman cu apetituri puternice, axat pe satisfacerea simţurilor. Când dorinţele de confort şi fericire vor predomina, omul senzual îşi va îndrepta eforturile spre ţeluri egoiste, spre momente de plăcere şi fericire.
Prin reorientarea energiilor astrale către ţeluri mai înalte, dorinţele devin aspiraţii. Astfel, progresiv, omul nu mai este supus necesităţii de a se reîncarna. Destinul său se confundă cu cel al grupului, al Universului. Dorinţa sa va fi o parte din Marele Plan, voinţă, glorificare a Logosului încarnat. Horoscopul, în sensul în care îl privim astăzi, devine inutil.
Manifestările obişnuite ale activităţii astrale sunt, după Alice A. Bailey:
1. Frica.
2. Depresiunea sau contrariul ei, euforia.
3. Dorinţa de satisfacere a apetiturilor fizice.
4. Dorinţa de a fi fericit.
5. Dorinţa de eliberare, aspiraţia.
Lumea astrală este ceea ce catolicii numesc Purgatoriu. Acesta reprezintă locul unde cei cu păcate mai mici sunt purificaţi înainte de a ajunge în Paradis. Şi lumea astrală reprezintă, la rândul ei, tot o etapă în drumul spre lumea mentală. Perioada de staţionare este determinată de activităţile precedente, omul trebuind să se purifice, debarasându-se de tot ce-l leagă de existenţa terestră. Pentru o bucată de timp, defuncţii rămân în preajma noastră, încercând să ne atragă atenţia. Prezenţa lor este percepută de către persoanele sensibile, de clarvăzători.

Regiunile lumii astrale

Lumea astrală este împărţită în mai multe regiuni. Cea mai densă dintre ele, aflată într-un contact strâns cu Pământul, este rezervată sufletelor celor mai josnice, putând fi comparată cu ceea ce creştinii numesc Infern. În acest loc, unde păcătoşii sunt pedepsiţi, la terminarea existenţei terestre, pentru relele săvârşite de-a lungul ei, sunt trezite cele mai josnice porniri, fără a putea fi satisfăcute, însă.
Primele patru lumi seamănă cu cea fizică. Următoarele două sunt rezervate sufletelor animate de idealuri ce nu ocolesc egoismul. Cea de-a şaptea regiune a lumii astrale, cea mai frumoasă, cuprinde intelectualii legaţi de plăcerile lumii fizice.
Cei aflaţi în aceeaşi regiune pot să comunice între ei. De asemenea, acest lucru este posibil şi între cei din regiunile superioare. Termenul de comunicaţii spiritiste se referă la legăturile dintre cei aflaţi în lumea fizică şi cei din cea astrală. Spre deosebire de inspiraţie, care utilizează ca mijloc de transmisie mentalul, comunicarea efectuată prin intermediul mediumu-lui este periculoasă. Medium-ul este un instrument inconştient, care este dirijat şi dominat.
Comunicaţiile prin intermediul mediumului sunt limitate, în general, la nivel astral. Ele au loc fără implicarea corpului mental şi sufletului. De regulă, entităţile care folosesc acest mijloc de comunicare nu sunt suficient de evoluate pentru a alege calea mentalului.
Excesele în domeniul comunicaţiilor spiritiste trebuie evitate pentru a nu se influenţa evoluţia celor aflaţi în lumea astrală. Cei care părăsesc lumea fizică purificaţi, trec direct în cea mentală, fără a mai staţiona în lumea astrală. Ei ajung în Paradis.

CAPITOLUL VI

LUMEA MENTALĂ

Lumea mentală este lumea gândului, a iubirii şi prieteniei. Aici, nu au ce căuta tristeţea şi suferinţa. Nu există măcar un singur gând bun, efort intelectual dezinteresat ori vreo aspiraţie nobilă care să nu-şi găsească răsplata. Omul găseşte aici exact ceea ce a semănat. Fericirea sa este proporţională cu meritele sale. Legea echitabilă a Dreptăţii domneşte şi în această lume. Cel mai mic gest bun este răsplătit, indiferent cine este autorul lui.
Toate manifestările specifice acestei lumi sunt percepute atâta timp cât funcţionează spiritul. Nici dorinţa, nici plăcerea ori suferinţa nu sunt percepute în lipsa activităţii spiritului, atunci când somnul este profund. Acest înveliş mental îşi are perioada sa de dezvoltare, maturitate şi declin. Sinele rămâne imuabil.

Aspectele mentalului

Mentalul are trei aspecte. Ele sunt:
1. Substanţa mentală
2. Mentalul abstract
3. Intuiţia sau raţiunea pură

Împreună cu cel fizic şi astral, corpul mental formează personalitatea inferioară. Ca şi în cazul raportului dintre corpul astral şi cel fizic, cel mental se deosebeşte de corpul astral în primul rând prin materia din care este constituit. Materia mentală este mai subtilă, mai strălucitoare şi mai frumoasă decât cea astrală. Culorile sale sunt irizate, în continuă schimbare. Datorită extremei sale subtilităţi, materia mentală nu poate fi percepută nici cu simţurile astrale, cu atât mai puţin cu cele fizice. Pe de altă parte, corpul mental are o formă ovoidă. La oamenii evoluaţi, corpul astral ajunge să devină oglindirea corpului fizic. Acesta este şi motivul pentru care defuncţii se recunosc dincolo. La fel se explică şi dedublarea celor în viaţă. Nu în ultimul rând, diferenţele dintre corpul astral şi cel mental constau în modul lor de dezvoltare. Corpul astral creşte îmbunătăţindu-şi organizarea, făcând să intre în funcţiune succesiv, cele şapte simţuri. La omul care caută adevărul, gândeşte, corpul mental creşte în volum, frumuseţe şi vibraţii.
Evoluţia corpului mental tinde spre unirea corpului mental inferior cu cel superior, corpul cauzal. Acesta este cel mai dificil moment în progresul omului, realizat prin efortul gândirii şi prin purificare. Efortul gândirii cuprinde un proces de orientare a mentalului pe cărarea care duce către distrugerea personalităţii inferioare, saturată de egoism.
În acest scop, este necesar un control scrupulos al tuturor activităţilor, gândurilor, sentimentelor şi actelor spre a le dirija către progres. Reflexia internă, printr-o observaţie susţinută, permite ajungerea la adevăr. Concentrarea intensă asupra unui punct dat, ca şi meditaţia prelungită asupra unui obiect ori unei idei, sunt alte căi de canalizare a gândirii. În final gândurile pure apar natural, înlocuindu-le pe cele josnice şi urâte care-l caracterizează pe omul ordinar.

Corpul cauzal

Corpul astral este individualitatea nemuritoare a noastră. El este, în acelaşi timp, martor al tuturor vieţilor noastre, contabil infailibil al activităţilor trecute. Trecutul ne stabileşte prezentul, iar acesta din urmă hotărăşte care ne va fi viitorul.

Corpul cauzal este abia perceptibil în aura unui om obişnuit. La cei evoluați, el ia aspectul unui voal sferic extrem de fin, având reflexe strălucitoare. Culorile sale schimbătoare sunt aproape necunoscute în lumea fizică. Ele depăşesc în splendoare cele mai frumoase apusuri.
Corpul cauzal creşte prin activitatea intelectuală, dar nu prin studiu. În acest caz nu facem altceva decât să împrumutăm gândurile altora. Meditația profundă şi prelungită este cea care pune în mişcare materia mentală. Astfel, se dezvoltă facultăți deosebit de puternice: perfecta stăpânire de sine, voința rezistibilă, intuiția şi geniul.

Intuiția

Intuiția este perceperea directă şi netă a adevărului, fără ajutorul studiului şi a rațiunii, percepere parțială la început. Este cea mai puternică facultate de a cunoaşte toate lumile, de a dezvolta conştiința. Când, prin intuiție, aspirațiile sunt nobile: unirea cu Dumnezeu, dezvoltarea fraternității, etc., corpul cauzal capătă culori splendide. Sinele nostru se cunoaşte, a ajuns la Cunoştința de Sine şi vehiculele sale inferioare sunt acum pentru el obiecte de studiu.

Ce este Sinele?

Nu există decât un Sine, Sinele suprem, infinit şi omniprezent. El penetrează în toate ființele şi stă acolo, ca propriul lor Sine. Vede toate acțiunile lor şi le percepe toate impresiile. Este Conştiința-Martor, observator imobil. La fel cum razele de soare sunt reflectate în miile de picături de apă de la suprafața mării, la fel, Sinele uman este o reflectare a celui suprem. Fiecare om poate spune: „Eu sunt Acela“. În această frază, „Acela“ semnifică Sinele suprem, iar ființa individuală este „Eu“. Identitatea lor trebuie înțeleasă nu mot-a-mot, căci atributele lor sunt opuse. „Eul“ este pentru „Acela“ ceea ce este valul pentru ocean sau servitorul pentru rege.
Sinele nostru este Conştiința care cunoaşte tot ce se petrece în condiții de veghe, vis şi somn profund. Este Martorul, cel care nu încetează nici o clipă de a fi conştient. Este suportul constant al sensului lui „Eu“. Spiritul, cu stările sale schimbătoare, este pentru Conştiință obiect de percepție. Întregul Univers are natura unui obiect de perceput. Este Spectacolul. Spectacolul este Sinele. Naşterea Sinelui nostru superior marchează un punct important în evoluția noastră. Din acest moment dispare teama de moarte a sufletului, iar omul evoluează foarte rapid sub îndrumarea unui Învățător. Acesta îi arată care este drumul pe care trebuie să-l urmeze pentru a ajunge Sfânt. Aura sa este de o splendoare fără seamăn, o armură impenetrabilă. Când omul se cunoaşte pe sine, cunoaşte Universul, îl cunoaşte pe Dumnezeu.

Regiunile lumii mentale

Lumea mentală cuprinde şapte regiuni, şapte subplanuri diferențiate prin gradul lor de densitate. Materia fină şi strălucitoare formează combinații nenumărate care vibrează împreună cu corpurile mentale ale defuncților. Prima regiune a lumii mentale, cea mai apropiată de lumea astrală, este rezervată sufletelor mai puțin evoluate. Sunt cei a căror supremă emoție a fost doar iubirea, fie ea şi sinceră, pentru familie sau prieteni.
Credincioşii oricărei religii, care de-a lungul vieții terestre s-au îndreptat către Dumnezeu cu iubire şi devotament, se află în cea de-a doua regiune a lumii mentale. Toți credincioşii sunt frați, pentru că toate religiile sunt surori. Ele urmăresc şi călăuzesc, în principiu, evoluția omului. A treia regiune este rezervată ființelor nobile şi sincere, care au slujit umanitatea în spiritul învățăturii Domnului. Sufletele elevate, geniile artistice şi adevărații savanți sunt locuitorii celei de-a patra

regiune a lumii mentale. Tot aici se găsesc cei care au urmat sincer şi dezinteresat învăţăturile sfinte.
Următoarele regiuni sunt rezervate celor care, în cursul evoluţiei lor, au trecut prin cele precedente. Doar cei mai avansaţi ajung în cea de-a şasea regiune. Majoritatea doar o ating pe a cincea. A şaptea regiune a lumii mentale este rezervată Iniţiaţilor, Adepţilor, Învăţătorilor. Aici, aceste mari Suflete stau sub Lumina divină şi comunică cu Dumnezeu. Este imposibil de conceput această beatitudine.
Durata sejurului în lumea mentală este determinată de meritele fiecărui om în parte. Cu cât acestea sunt mai numeroase, cu atât va avea mai mult de stat acolo. În stadiul actual de evoluţie a omenirii, comunicarea cu regiunile lumii mentale este, practic, imposibilă. Doar discipolii care au realizat progrese deosebite, cărora li s-a deschis ochiul spiritual şi au ajuns la Iniţiere pot accede la regiunile mai apropiate de lumea astrală.

CAPITOLUL VII

KARMA

Marile legi care ghidează destinul omului sunt: Evoluţia, Reîncarnarea, Dreptatea, Fraternitatea, Dragostea, şi Sacrificiul. Scopul final al evoluţiei omeneşti este cel dat chiar de Isus Christos: „Voi fiţi deci desăvârşiţi, după cum şi Tatăl vostru Cel ceresc este desăvârşit.“ (Matei, 5.48). Sfântul Pavel, care a fost un iniţiat, le recomandă credincioşilor aduşi de el pe Calea Domnului să-şi desăvârşească evoluţia luându-l ca exemplu pe Isus Christos.
Christos ar fi putut spune că el este desăvârşit. Dar nu, El, ca şi ceilalţi Învăţători, toţi au fost muritori şi păcătoşi ca şi noi. De-a lungul mai multor existenţe, prin efoturi eroice, şi-au câştigat perfecţiunea divină. Ei sunt cele mai bune modele de urmat, sunt instructorii noştri şi în zilele acestui final de secol. Prin eforturile lor, au creat Calea pe care putem s-o urmăm noi.
Legea Reîncarnării este corolarul Legii Evoluţiei. Orice acţiune este subordonată Legii Reîncarnării. Totul are un sens. Nu există acţiune fără reacţiune. Fiecare conştiinţă individuală culege ceea ce a semănat. Acest lucru este valabil pe parcursul seriei de existenţe succesive, indiferent dacă omul este sau nu conştient de adevărul acestei afirmaţii, şi, mai ales, indiferent dacă vrea sau nu. Cei care îşi amintesc existenţele anterioare au parte de un plus de experienţă faţă de ceilalţi. Toţi sunt, însă, supuşi aplicării stricte a principiului cauzalităţii: „Tot ceea ce suntem este rezultatul a ceea ce am gândit, este bazat pe gândurile noastre, este făcut din gândurile noastre.“ (Dhammapada)

Mai multe vieţi

Amintirea existenţelor anterioare ne demonstrează că moartea este iluzorie. „Moartea este sigură pentru cel născut; naşterea este sigură pentru cel mort; de aceea, lucrul fiind de neînlăturat, tu nu trebuie să te întristezi“. (Bhagavad-Gita, II, 27) Viaţa este continuată fără întrerupere în lumea astrală şi în cea mentală. Aici, noi înţelegem şi asimilăm rezultatele experienţei terestre, bune sau rele. La naştere, ne raportăm stadiul în care se află evoluţia noastră în acel moment, totul fiind reluat din acest loc în care a fost întrerupt. Chiar şi luna naşterii corespunde cu cea a morţii din existenţa precedentă, ne spune Alice Bailey. Moartea reprezintă, pentru omul obişnuit o catastrofă inevitabilă. Înseamnă ruperea legăturilor cu lumea fizică, singura pe care o acceptă. Teama de necunoscut este cea care îl îngrozeşte cel mai mult pe cel care crede într-o singură existenţă. Tot ce

ştie el este că va fi dat afară din această lume unde are atâtea persoane ce-i sunt dragi şi nu le va mai vedea niciodată. „Cei învățați nu-i plâng nici pe cei vii, nici pe cei morți“. (Bhagavad-Gita, II, 11)
Dacă aceşti oameni obişnuiți ar înțelege că, într-un fel, mor în fiecare noapte, totul ar fi mai simplu. În timpul somnului, părăsim această lume fizică şi murim puțin, pentru a parafraza spusele unui poet. Şi somnul şi moartea sunt perioade de pauză între două activități pe plan fizic. Diferența este că, în timpul somnului, cordonul de energie, cordonul vieții, este cel care permite entității conştiente să se întoarcă oricând în corpul fizic. Prin moarte acest cordon este rupt.
Orice bucurie, orice necaz, totul este răsplata justă şi inevitabilă a celor făcute de noi înainte, aşa cum scrie în Dhammapada: „Dacă un om vorbeşte sau se poartă cu gândul rău, suferința îl urmează, aşa cum roata cerului urmează copita calului ce o trage. Dacă un om vorbeşte sau se poartă cu gând curat, fericirea îl urmează ca şi umbra care nu-l părăseşte niciodată“.

Cauză şi efect

KARMA este numele pe care îl dă Teosofia Legii Reîncarnării. Originea cuvântului este îndepărtată în timp, Karma provenind din sanscrită, unde înseamnă acțiune, de orice fel, atât fizică, cât şi mentală, fiind aplicată atât la gânduri şi sentimente, cât şi la vorbe şi acțiuni. El desemnează acea forță inexorabilă ce face legătura dintre om şi acest şir al reîncarnărilor ce prefigurează viitorul oricărei ființe, într-o cauzalitate infailibilă. Karma generează cauze ale căror efecte se produc fără greş. Numită şi Legea Cauzalității, Karmei i se supun toate ființele, de la cea mai neînsemnată, aparent, până la cele aflate pe treptele de sus ale evoluției.
Dumnezeu nu poate fi despărțit de legea Sa a Dreptății, potrivit căreia fiecare primeşte ceea ce i se cuvine pentru actele sale. Putem spune că nu Dumnezeu îi răsplăteşte pe supuşii Săi, ci legea Sa. Orice încercare prin care trecem nu este altceva decât urmarea firească a propriilor noastre acțiuni, săvârşite în cursul existențelor anterioare.Aceste încercări pot fi, de asemenea, o plată anticipată a evoluției noastre, prin creşterea conştiinței spirituale. De aceea, conştienți de inexorabilitatea acestei legi, suntem datori a i ne supune, spre binele nostru, pentru a ne accelera evoluția.
Fiecare gând, fiecare sentiment, fiecare acțiune de-a noastră este o cauză pentru un efect ce va apare în mod cert, mai devreme sau mai târziu. Când apropierea dintre cauză şi efect este mică, făcându-l pe acesta din urmă evident, exclamăm: „Dumnezeu e mare, El le vede pe toate!“. Chiar dacă noi nu le remarcăm, efectele se produc în mod inevitabil.
Cei care încearcă să scape de consecințele dureroase ale propriilor acte prin sinucidere, nu fac decât să-şi agraveze situația, urmând a plăti mai mult în cursul existențelor ulterioare. Dacă datoria care urmează a fi plătită este prea mare, Karma o împarte în tranşe succesive.
Legea inexorabilă a Karmei se aplică şi națiunilor, popoarelor, comunităților, în general. Karma atlanților a determinat dispariția lor bruscă de pe scena istoriei. 60 de milioane de oameni au fost înghițiți de apele oceanului într-o singură noapte, plătind în acest fel pentru faptele lor anterioare. Istoria grecilor şi a romanilor cuprinde cauzele decăderii lor. Chiar şi Biserica catolică va plăti pentru intoleranța sa, pentru persecuțiile şi războaiele religioase, pentru ceea ce a însemnat Inchiziția, etc. Popoarele care comit atrocități plătesc cel mai mult. Karma lor este teribilă pentru că şi cruzimea este contrară sentimentului de dragoste față de Dumnezeu.

Karma şi Teosofia

În lumina adevărurilor teosofice, viața devine uşor de înțeles, frumoasă şi armonioasă. Din acest punct de vedere, omul este liber să aleagă calea pe care s-o urmeze. Exemplul Învățătorilor este cel care îl ajută pe om să aleagă drumul către Divinitate. El poate sau nu să urmeze exemplul Lor.

Cantiparvan spune: „A mânca, a dormi, a avea teamă de ceva, a avea relații sexuale sunt lucruri comune oamenilor şi animalelor. Controlul asupra acestor acte este ceea ce îl deosebeşte pe om de animal, iar cei ce nu sunt conduşi de aceste reguli de etică (dharma) pot fi considerați ca animale“. Activitatea este pentru om la fel de necesară ca şi odihna. Dar nu orice fel de muncă este în spiritul Karmei. Munca de dragul rezultatelor este o muncă interesată. Doar activitatea în spirit altruist îl ajută pe om să iasă din lanțul reîncarnărilor. „Numai fapta să-ți fie conducătoare şi niciodată fructele. Să nu ai drept temei fructul faptelor“... (Bhagavad-Gita, II, 47) Prin purificarea gândurilor, a cuvintelor şi a acțiunilor, putem genera o Karma bună. Totul în spiritul Legii Fraternității, a Frăției. „Omul care, izgonind dorințele, trăieşte fără dorinți, fără „al meu“ şi „eu“, acela ajunge la pace“. (Bhagavad-Gita, II, 71) Trebuie să abandonăm egoismul pentru a practica altruismul, prin iubirea de aproape, cea care triumfă asupra morții şi a timpului. La fel ca şi ura, iubirea este un agent al Karmei.

Nu trebuie, însă, să încercăm modificarea Karmei altora. Nu cunoaştem cauza care a generat-o, nu suntem cei chemați să judece şi nici mijloacele prin care acționează Karma. Tot ce putem face este să-i ajutăm pe cei ce suferă în depăşirea momentelor grele, prin iubirea pe care le-o dovedim ca şi prin răspândirea adevărurilor teosofice.

Stăpânii Karmei sunt inteligențele spirituale care țin socoteala exactă, care hotărăsc, la fiecare reîncarnare, rasa, națiunea, sexul, familia, anturajul şi mediul social al fiecăruia. După merit, membrii aceleiaşi familii, prietenii sau duşmanii se reîntâlnesc în cursul existențelor succesive pentru că atât iubirea cât şi ura sunt deasupra timpului şi a morții.

Progresele evoluției sunt lente. Clarvăzătorii spun că semnele ei sunt abia perceptibile după numeroase vieți la oamenii egoişti, materialişti şi ignoranți. Omul dotat cu o voință puternică poate încheia evoluția sa în doar şapte reîncarnări. Efortul este, însă, imens. Din păcate, din punct de vedere al voinței, cea mai mare parte a oamenilor sunt abia nişte copii.

Experiența existențelor trecute este sintetizată în acea amintire de care nu suntem conştienți şi care este gravată în inima noastră. Este vocea Conştiinței, cea care va deveni vocea Sinelui nostru superior, Adevărul.

Înțelepciunea Divină a voit ca fiecare monadă să parcurgă un drum lung, trecând prin experiențe fără de număr. În acest fel, fiecare monadă cunoaşte lumile, dar şi pe ea însăşi. Dezvoltându-şi Conştiința de Sine până la Adevărul complet, monada atinge perfecțiunea divină. Prin propriile noastre eforturi, noi suntem fiecare un Dumnezeu în devenire.

CAPITOLUL VIII

DREPTATE DIVINĂ
ŞI DREPTATE UMANĂ

Karma este legea care hotărăşte cine, când şi pentru ce este răsplătit cu bine sau cu rău. Cauza are întotdeauna un efect. Omul, prin natura sa, este tentat să apropie cauza de efect. El vrea să vadă răsplătite atât faptele bune cât, mai ales, cele rele. Legătura dintre cauză şi efect există chiar dacă omul nu o poate vedea din ignoranță, din greşeală, dar mai ales pentru că depărtarea în timp este prea mare.
Greşelile existenţelor anterioare ne urmăresc la fiecare reîncarnare. Ele formează ceea ce se numeşte „păcatul originar“. Acest păcat este în întregime al nostru, este opera noastră, urmarea firească a greşelilor pe care noi le-am făcut. De aceea, când greşim, nu trebuie să avem regrete. Este inutil. Odată cunoscut motivul greşelii, trebuie să tragem învățămintele de rigoare pentru a nu mai cădea în aceeaşi greşeală. A reveni asupra greşelii înseamnă a retrăi acele momente, a crea condiții pentru o repetare a greşelii comise.

Justiție umană

Omul vrea să vadă imediat răsplata oricărei fapte. Acesta este şi spiritul în care se face educația copiilor, dresarea animalelor, fără a se ține seama de faptul că ființele, în general, şi oamenii, în special, diferă între ele. Ceea ce este imoral pentru un om poate fi perfect moral pentru altul. Drepturile şi datoriile diferă de la caz la caz, toți oamenii fiind interdependenți. Viața în societate presupune o ierarhizare, o anumită ordine, unde fiecare îşi are locul său bine determinat. Pentru a impune justiția umană, civilizațiile de până acum au creat un sistem de legi având la bază modelul moral standard. Tribunalele duc la capăt acțiunea de pedepsire a celor care încalcă aceste legi general valabile.
Justiția umană este reprezentată printr-o femeie legată la ochi cu o fâşie țesută din ignoranță şi din pasiunile omeneşti. Fie că este vorba de justiția civilă ori de cea militară, de cea religioasă sau pur şi simplu de opinia publică, dreptatea umană este doar o palidă imitație a celei divine. Justiția umană este numită şi Legea morală. Toate religiile prevăd recompense sau sancțiuni pentru faptele necredincioşilor. Biserica catolică are sancțiuni imediate prin penitență şi sancțiuni după moarte, în contradicție cu Legea Reîncarnării şi cu cea a Dreptății, legi stabilite chiar de Creator! Contrastul dintre greşeala trecătoare şi pedeapsa veşnică a determinat apariția moralei laice, cea care spune că binele se face nu pentru recompensa veşnică, ci din dragoste față de bine, de frumos, de adevăr. Ideea care stă la baza moralei umane este: „Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face!“ Pornind de la acest precept, se particularizează codul moral al fiecăruia, ținând seama de epocă, circumstanțe temperament, vocație, sex, stadiu de evoluție, etc.. Justiția umană asigură securitatea tuturor şi a fiecăruia în parte. În absența pedepselor, cea care ar guverna ar fi legea junglei. De aceea, sancțiunile severe nu pot decât să ajute la evoluția sufletelor tinere, națiunilor înapoiate, ardente, tulburente şi agresive. Teama de Dumnezeu, de pedeapsa Lui, contribuie la evoluția lor, este începutul Înțelepciunii.

Morala omului

Omul egoist este foarte preocupat de respectarea drepturilor sale. Datoriile sunt o corvoadă pentru

el, corvoadă la care ar renunța cu cea mai mare uşurință. Depăşeşte orice limite dacă nu este oprit de pedepse. Omul cinstit îşi îndeplineşte corect datoriile fără să-şi susțină prea tare drepturile. Legea îl apără şi este mulțumit. De aceea, evoluția sa este lentă. Omul drept nu se mulțumeşte cu iubirea față de dreptate în sine, ci luptă pentru alții. Sentimentul de solidaritate umană, de fraternitate este cel care îl conduce. Regula sa de conduită este: „Fă celorlalți ceea ce ai vrea să-ți facă şi ei ție". Corectitudinea, loialitatea, generozitatea şi eroismul sunt câteva din calitățile omului drept.
Practicarea altruismului, a fraternității şi a milei accelerează evoluția noastră. Simpla politețe, amabilitatea, plăcerea de a face mici servicii generează efecte de aceeaşi natură, bucurie, plăcere, simpatie, încurajări pentru mai bine. Mergând mai departe, starea imediat următoare este cea de bunătate inepuizabilă, care ne face să dorim fericirea celor care ne înconjoară. Devenim, astfel, confidenții durerilor şi încercărilor prin care trec ființele apropiate şi putem să le ajutăm. Contribuim în acest fel la evoluția celor din jur, cât şi la generarea unei karme care să ne permită un progres rapid. Faptul că putem să ajutăm omenirea are mare importanță pentru noi. Fiecare faptă bună contribuie la desăvârşirea noastră. Ajutând omenirea ne ajutăm pe noi.
Fiecare om are codul său propriu de morală, după gradul de evoluție în care se află. Predicarea adevărurilor teosofice unor oameni egoişti, care nu înțeleg ce este mila şi dragostea curată, ne poate expune unor grave pericole. În Biblie scrie:
„9.7 Cel ce mustră pe un ton batjocoritor îşi atrage dispreț şi cel ce caută să îndrepte pe cel rău se alege cu o pată.
9. 8 Nu mustra pe cel batjocoritor, ca să nu te urască; mustră pe cel înțelept şi el te va iubi". (Proverbele)
Cel mai perfecționat cod moral nu se potriveşte oricui.
Sufletele nobile, elevate, sunt eliberate de dorințe şi instincte, putând să se dedice celorlalți. Amabilitatea, altruismul şi fraternitatea sunt trepte către evoluția divină. Mila este punerea în practică a Legii Fraternității, pentru a-i ajuta pe cei din jur în evoluția lor. În lungul drum către viața spirituală, cei mai în vârstă îi duc de mână pe cei mai tineri, arătându-le calea de urmat.

CAPITOLUL IX

LEGEA IUBIRII ŞI A SACRIFICIULUI

Dumnezeu a creat lumea prin iubire dintr-o parte a Lui însuşi. Este ceea ce numim Marele Act sau Sacrificiul, adică manifestarea Vieții divine care, prin activitatea ei creatoare a format, menținut şi conservat lumea. Această Viață, pe care o numim Dumnezeu, este mişcare, bucurie, fericire şi beatitudine. La răsăritul soarelui, la venirea primăverii, când Logosul nostru revarsă viața în raze calde, totul se animă, e plin de speranță. Viața îl face pe om fericit şi îl cheamă la activitate, la exercitarea forțelor sale.
Efectele Vieții sunt cu atât mai pregnante cu cât lumile sunt mai subtile, mai apropiate de sursa Ei. Dar, oricare ar fi lumea în care se manifestă Viața, întâlnim aceleaşi trei aspecte ale ei: Voința atotputernică, Iubirea curată şi Înțelepciunea fără de sfârşit. Iubirea este cea care domină.
Creatorul nu are nimic deasupra Sa, El nu primeşte nimic de la nimeni. El dă. Omul este singur conştient de acest lucru. De aceea, evoluând, omul devine din ce în ce mai conştient de fericirea nemăsurată pe care o are atunci când dă. Starea de neasemuită fericire a sfinților îşi află explicația în plăcerea de a da din dragostea față de ceilalți.

Omul obişnuit şi cel evoluat

Pentru omul obişnuit, a strânge bunuri, bogăţii, a deveni bogat, înseamnă o creştere a nivelului de trai, o îmbunătăţire a vieţii sale. Identificarea cu corpul fizic este atât de profundă încât orice diminuare a averii, orice pierdere constituie o suferinţă. Mai mult chiar, orice dar este interpretat tot ca o pierdere şi regretat ca atare. Omul se află într-un moment al evoluţiei în care egoismul îl determină să asocieze sacrificiului pentru cei din jur ideea de suferinţă.
Pentru omul evoluat, cei mai în vârstă sunt ca şi părinţii săi, cei de aceeaşi vârstă, ca fraţii, iar cei mai tineri, ca şi copii săi. Acesta este modul în care trebuie aplicată legea fraternităţii şi a iubirii. Atunci când majoritatea oamenilor vor gândi şi vor acţiona în spiritul acestei legi, paradisul terestru va reveni aici, pe Pământ.
Oamenii se află la limita dintre egoism şi spiritualitate, dintre egoismul care vrea să primească şi iubirea care vrea să dea. Lupta dintre dragoste şi ură, dintre uniune şi separaţie se continuă de la viaţă la viaţă, ca luptă între Spirit şi Materie. Până la urmă, egoismul este înfrânt şi iubirea iese învingătoare.

Trei feluri de oameni

Există trei feluri de oameni. Adevăratul om inteligent, când vede un lucru, îl ia ca atare, fără a se îndoi de ceva. Cel care este mai puţin inteligent îl vede, se-ndoieşte de el şi nu crede. Este prezentă aici acea tară a educaţiei moderne cu ale sale permanente întrebări: „De ce?“ În acest mod nu se ajunge la nici-o decizie. În ceea ce-i priveşte pe cei mai puţin inteligenţi, aceştia sunt plini de iluzii, complicaţi, anxioşi, au o continuă teamă de orice.
În timp ce omul elevat înţelege tot şi ia imediat o hotărâre, omul obişnuit pricepe mult dar nu crede. Trebuie să ştii să te hotărăşti fără ezitări. Omul obişnuit învaţă mereu, rotindu-se în jurul conceptelor şi categoriilor, fără a putea ajunge la esenţa lor. Este ca şi cum l-ai admira pe Eminescu fără a putea ajunge la esenţa sa, fără a te putea identifica cu el.
Cei care înţeleg semnificaţia adevărurilor teosofice îşi înmulţesc meritele prin sacrificiu. Ei sunt cei care, prin ajutor mutual, stabilesc armonia universală. Ajutorul mutual există între toate regnurile din natură. „Din hrană se nasc fiinţele; din ploaie - hrana; din sacrificiu se naşte ploaia; sacrificiul ia naştere din rit. (...) ritul ia fiinţă din Brahman; Brahman ia fiinţă din Cel Nedestructibil; de aceea, Brahman Cel Atotpătrunzător este fixat de-a pururi în sacrificiu“. (Bhagavad-Gita, III, 14-15)
Prin ploaie, Dumnezeu fecundează câmpurile. Fructele pământului hrănesc animalele şi omul. Animalele îl mai ajută pe om şi în munca sa. Altădată, omul sacrifica animalele Domnului. Focul producea gazele şi eterul indispensabil elementelor plantelor ca şi declanşării ploii. Astfel, cercul vieţii se închide. Armonia universală nu se poate obţine decât prin ajutor mutual, chiar dacă acesta nu este perfect vizibil la prima vedere.
Ajutorul mutual poate şi trebuie a fi practicat pe plan fizic, astral şi mental prin acte, sentimente şi gânduri. În orice împrejurare, este necesar să ne oferim serviciile cu spontaneitate şi sinceritate, fără a urmări vreo recompensă. E adevărat că omul evoluat ştie că binele se întoarce întotdeauna asupra sa. Dar nu acesta este scopul faptelor sale bune. Practicarea fraternităţii este un mijloc de a ne grăbi evoluţia, este sursa celor mai înalte şi nobile calităţi. Atunci când este atins nivelul iubirii pure, apar virtuţile eroice ce rezultă în urma renunţării şi a sacrificiului.

CAPITOLUL X

GÂNDUL

Gândul este o vibrație transmisă lumii mentale înconjurătoare şi, de acolo, mentalului altei persoane. El provine din mişcări ce afectează corpul mental şi produc forme, imagini, portrete, putând să ajungă la mari distanțe în cazul unor vibrații mai puternice, prin telepatie. Transmiterea ordinară a gândului se face prin vibrațiile cuvântului.
Rezultatul vibrațiilor gândului este Cunoaşterea. Ea relevă adevărata natură a lucrurilor şi se opune direct ignoranței. Cunoaşterea elimină concepțiile false despre Sine, arătând natura sa reală.
„Nimic nu poate tăia legăturile de dependență, dacă n-ar fi sabia minunată a Cunoaşterii, forjată de discriminare, atunci când este ascuțită de grația divină.“ (Cankaracarya, Vivekacudamani).

Percepția mentalului

Mentalul nostru percepe din lumea exterioară imaginile iluzorii ale lucrurilor. Discipolii evoluați ajung până la identitate, până la uniune. Conştiința lor cunoaşte conştiința altora ca şi cum ar fi a lor. Nu mai există separație: cunoscător, cunoaştere şi obiect al cunoaşterii reprezintă acelaşi lucru.

Mentalul inferior, reflectare a Sinelui superior, este instrumentul de cunoaştere în lumea fizică, astrală şi mentală. Dacă acest instrument este grosolan, Sinele nostru se află în situația mâinii cuprinse de o mănuşă prea strâmtă, nu poate percepe decât obiectele voluminoase. Percepția este grosieră, nu are delicatețea necesară pentru a deveni sensibilă la vibrațiile sensibile.
Starea normală a mentalului este cea de continuă mişcare, astfel că orice impresie sosită din exterior găseşte aura în plină activitate. Din cauza influenței reciproce, ceea ce rezultă nu este o reproducere fidelă a vibrațiilor exterioare, ci o COMBINAȚIE. Astfel, mentalul distruge realul, creând iluzii. Mentalul trebuie să fie liniştit, aşa cum este suprafața unui lac când nu bate vântul. Orice piatră aruncată în lac va crea valuri concentrice perfecte dacă suprafața este liniştită. Dacă aruncăm mai multe pietre, valurile formate de ele se vor întrepătrunde, interacționând şi pierzând formele perfecte inițiale. La fel este şi mentalul bombardat de stimuli care se bruiază reciproc.
În mod obişnuit, funcțiile intelectului nostru sunt extrem de împrăştiate. Mintea aleargă de la o imagine la alta, de la o problemă la alta fără încetare. Prin stăpânirea minții, prin concentrare, se ajunge la transformarea ei într-un instrument dirijat de voință. Conştiința devine centrul existenței concentrate. Concentrarea mentalului asupra unui obiect are ca rezultat fuziunea sa cu esența obiectului.

Controlul asupra mentalului

Controlul asupra mentalului duce la perceperea exactă a adevărului. Procesul are două etape. Prima este cea a calmării mentalului, prin renunțarea la orice gând. Intervalul de timp în care se face oprirea vibrațiilor este extrem de scurt, dar suficient ca o impresie sosită din exterior să fie percepută. Într-o altă etapă, se încearcă fixarea mentalului asupra unei singure idei, unui singur punct, un timp cât mai îndelungat. Prin aceste procedee, se poate ajunge la stăpânirea mentalului. Din păcate, în stadiul actual al evoluției, noi nu putem ajunge la cunoaşterea lucrurilor, ci doar a impresiilor făcute de ele asupra noastră. De aici şi toleranța pe care trebuie să o avem față de ideile altora, care nu sunt altceva decât impresii ce diferă de la persoană la persoană.

La naştere, avem o sumă de cunoştinţe dobândite în cursul existenţelor anterioare, reţinute de corpul cauzal. Dezvoltarea noului corp mental are la bază tocmai acest volum de idei înnăscute diferit de la om la om. De aceea, în cazul copiilor minune, mentalul are o evoluţie atât de rapidă. Nivelul de pornire este altul. Din aceeaşi cauză putem întâlni copii cu un ego mult mai avansat decât al părinţilor. Este necesară o atenţie deosebită faţă de ei. Aceşti copii trebuie trataţi ca nişte oameni mari, pentru a le grăbi evoluţia.
Primul semn de inteligenţă la noul-născut apare în momentul în care suferă sau are nevoie de mâncare, când se bucură sau îşi satisface o necesitate. Cu ajutorul memoriei, el ataşează o persoană, un obiect, senzaţiei încercate. Ideile înnăscute îl fac să creeze raportul între ele, adică gândul. Dorinţa de a face un lucru sau de a avea din nou o plăcere trecută determină mentalul să reproducă vibraţiile resimţite. Acesta este germenele memoriei. Memoria fiind direct legată de observaţie şi atenţie, un bun educator va şti să atragă atenţia micuţului, să-l provoace, pentru a-i dezvolta facultăţile intelectuale.
Antrenamentul mentalului se face prin cultivarea observaţiei atente, precise, în ansamblu ca şi în detaliu. Mentalul câştigă rapid în claritate şi putere, devine mai docil, apt pentru a cerceta, pentru a aborda idei absracte. Prin observaţie directă, se îmbunătăţesc discernământul, raţiunea şi imaginaţia. Puterea mentalului creşte mai ales prin îmbunătăţirea uşurinţei de a reproduce în memorie sau din memorie obiecte, peisaje, fizionomii. Acesta este domeniul artelor, fie că este vorba de pictură, ori de sculptură, de poezie, etc.
Învăţătura scrisă se asimilează în acelaşi fel în care un actor intră în pielea personajului său. După cinci minute de lectură, urmează zece minute de meditaţie, realizând organizarea ideilor şi asimilarea lor completă, prin reflexie.
Mentalul bine antrenat poate să imagineze, să creeze. Mentalul divin a creat lumea. Noi putem clădi castele în Spania. Şi într-un fel, putem să şi le materializăm.
Mentalul atrage orice vibraţie exterioară asemănătoare cu a lui. Dacă gândurile noastre sunt îndreptate către ceea ce este mai frumos şi mai nobil, mai altruist şi mai divin, atragem forţe colosale care devin ale noastre, în acest fel. Contactul cu cei mai evoluaţi decât noi favorizează educarea mentalului nostru. Vibraţiile pe care le produc gândurile lor influenţează pozitiv corpul nostru mental, provocând vibraţii simpatice. Efectul imediat este faptul că ne vom simţi mai inteligenţi şi vom avea impresia că reproducerea ideilor, a concepţiilor lor este facilă. Mentalul nostru nu va putea emite vibraţii de o asemenea subtilitate decât după mai multe încercări, ghidat de învăţătura instructorului.

CAPITOLUL XI

INFLUENTA GANDULUI

Forța gândului este imensă. Putem comunica la mare distanţă cu ajutorul lui, prin ceea ce se numeşte telepatie. Persoana care emite trebuie să folosească gânduri puternice, capabile să străbată oceanul de vibrații în care trăim. Receptorul, la rândul său, trebuie să fie extrem de sensibil. Prin antrenament două persoane pot comunica la foarte mare distanță, fără ca ceilalți să poată observa acest lucru.
Gândul nostru poate influența în bine sau în rău alte persoane, dar şi pe noi înşine. Orice gând îşi lasă amprenta asupra caracterului omului. Dacă predomină gândurile bune, caracterul este şi el, la rândul său, bun. Şi, desigur, invers. Formele-gânduri pe care le expediem altora au culori semnificative, care sunt perfect vizibile pentru clarvăzători. Gândurile rele se agață de mentalul celor cărora le sunt adresate, provocându-le o stare inexplicabilă. Cel vizat se poate închide în învelişul său astral, respingând vibrațiile, trimițându-le înapoi. Aceasta este cea mai corectă pedeapsă pentru cei răi, invidioşi, mânați de sentimente de răzbunare.
Influența mentalului unei persoane asupra mentalului altei persoane este variabilă, în funcție de diferite cauze. Una dintre cele mai importante este pur şi simplu diferența dintre cele două persoane. Oricum, este bine să reținem că mentalul este influențabil. Ținând cont de faptul că, în anumite condiții, mentalul vibrează într-un anume fel, putem considera că şi mentalul altor persoane va reacționa la fel în împrejurări asemănătoare. Mentalurile aflate în aceeaşi conjunctură vor fi afectate la fel de un anumit gând. Când acționăm cu gând rău, efectul său este remarcat la toate mentalurile care vibrează în aceleaşi condiții. Răul provocat de noi se răsfrânge şi asupra altora.

O lume de vibrații

Lumea în care trăim este o lume de vibrații. Noi nu percepem decât o parte din ele, atât cât este bine pentru noi. Altfel, am fi copleşiți. Comparația cu universul undelor radio este, credem, edificatoare. Emițătorul foloseşte o anumită frecvență. Vibrațiile sale sunt percepute doar dacă receptorul se află pe aceeaşi frecvență, frecvența de rezonanță.
Oceanul de vibrații în care trăim este plin de gânduri bune sau rele. În funcție de felul în care gândim la un moment dat, atragem asupra noastră influența vibrațiilor. Dacă acționăm cu gând rău, toate vibrațiile vor fi atrase de noi. Răul aduce după sine un rău şi mai mare.
Isus Christos spune: „...iubiți pe vrăjmaşii voştri, binecuvântați pe cei care vă blesteamă, faceți bine celor care vă urăsc şi rugați-vă pentru cei care vă insultă şi vă prigonesc.“ (Matei, 5.44)
Aceste cuvinte ale lui Christos se bazează pe ştiința ocultă, pe legile naturii privitoare la gând şi la lumea mentală. Nu trebuie niciodată să adresăm celoralți gânduri rele, ostile. Nu facem decât să mai adăugăm nişte vibrații rele care se pot oricând întoarce împotriva noastră. Prin gânduri de ajutorare, de protecție, de simpatie şi afecțiune, ne-nconjurăm de entități binefăcătoare. Acestea ne aduc bine atât nouă cât şi duşmanilor noştri.
Oamenii care au ajuns la o anumită stăpânire de sine pot folosi gândurile bune pentru a-i ajuta pe alții. Când vrem să expediem gândurile noastre unei persoane anume, trebuie, înaintre de toate, să ne-o reprezentăm înaintea ochilor noştri. Apoi, prin concentrare, obținem forme-gânduri pe care le trimitem în direcția sa. Vibrațiile ajung la mentalul său, influențându-l. Dintr-o dată, cel vizat se gândeşte la noi, simțind pentru noi aceleaşi gânduri frumoase, pe care le avem şi noi pentru el. În

acest fel, părinții își pot ocroti copiii aflați în primejdie.

Rugăciunea

Prin rugăciune, putem intra in contact cu Marile Inteligențe spirituale. Pentru a atinge starea de conectare cu ele este necesară o mare liniște interioară. Nimic nu trebuie să ne tulbure. Trebuie să coborâm adânc în noi înșine. Formele-gânduri pe care le creăm rugându-ne sunt cu atât mai eficace cu cât este mai pur si mai dezinteresat caracterul lor. De aceea, nu trebuie să ne rugăm pentru binele nostru, este un act egoist care nu servește decât la obținerea unor bunuri temporare. Prin ruga dezinteresată, prin acceptarea sacrificiului, acționăm in spiritul celor sfinte, voința noastră este conformă cu cea a Domnului. Chiar dacă ne rugăm pentru a obține, la urma urmei, ceva pentru noi, este mult mai importantă conectarea directă la ceea ce este mai profund în noi. Ruga în comun dă o forță deosebită formelor-gânduri astfel create, prin acumularea vibrațiilor mentale.
Cea mai cunoscută rugăciune este, probabil, „Tatăl nostru“, a cărei simplitate nu scade cu nimic forța pe care o degajă. Prezentăm, pentru comparație, varianta originală din aramaică, care este de o frumusețe deosebită:

Tatăl nostru carele eşti în ceruri
Mamă şi Tată a Cosmosului,
Tu creezi tot ce mişcă în lumină.

Sfințească-se numele Tău
Concentrează-Ți lumina în noi.

Vie împărăția Ta, facă-se voia Ta
Creează împărăția Ta de unitate acum, prin inimile înflăcărate şi mâinile dispuse să asculte

Precum în Cer aşa şi pe Pământ
Voința Ta unică apoi să acționeze cu a noastră, aşa ca în toată lumea, la fel în toate formele.

Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi
Dă-ne ceea ce ne este necesar în fiecare zi în pâine şi înțelegere.

Şi iartă-ne nouă greşelile noastre aşa cum iertăm şi noi greşiților noştri.
Slăbeşte funiile greşelilor care ne leagă,
aşa cum noi slăbim funiile pe care le-am pus pe alții.

Căci a Ta e împărăția
Noi unim Cerul cu Pământul. Ne îndeplinim adevărata menire.

Puterea şi slava, acum şi pururea şi în vecii vecilor
Ea reînnoieşte din veac în veac puterea şi dragostea de a acționa.

Amin.
Ferm convinşi în nădejde şi credință, afirmăm aceasta cu toată ființa noastră.

Evoluția omului

Evoluția noastră se măsoară prin puterea de a fi folositori altora. Metodele pe care trebuie să le urmărim pentru a ajunge la o concepție elevată asupra vieții sunt cele pe care le învățăm de la Marii Învățători, dar şi de la persoanele mai evoluate decât noi. Viața şi actele lor, exemplul pe care ni-l dau, constituie pentru noi un ideal pe care trebuie să-l avem clar detaşat în mentalul nostru. Iubirea față de aceste idealuri personificate ne ridică deauspra a ceea ce suntem în acel moment al evoluției noastre şi acționează ca o barieră în calea dorințelor inferioare. Apropierea de ființele sfinte este asemenea apropierii unei flăcări de o lampă stinsă. Nimic nu o mai poate opri să lumineze!
Cel mai înalt ideal este cel al unirii cu Dumnezeu. „Gândeşte-te la mine; slujeşte-mă; oferă-mi sacrificiul şi adorația; astfel, vei veni la mine; cele ce-ți spun sunt adevărate şi tu mi-eşti drag“, spune Krishna în Bhagavad-Gita. Dragostea fără margini pentru Dumnezeu este, de fapt, iubirea pentru Realitatea esențială, pentru Sinele ultim al omului. Adorația este venerația cea mai profundă, recunoştința cea mai vie față de Creator. Este glorificarea celui Atotputernic, dar şi supunerea absolută față de legile Sale. Noi nu suntem decât scânteile unei Unice Mari Flăcări în care ne vom pierde, într-o zi, atunci când vom fi destul de puri.

Rolul teosofului în societate

Teosoful, convins de puterea gândului, este dator să o folosească în favoarea celor care suferă. Adresându-le acestora cele mai curate gânduri de afecțiune, de ajutor şi încurajare, el acționează conform cu Legea Fraternității Umane. Teosoful poate deveni una dintre acele ființe care aduce servicii nemăsurate, chiar dacă acest lucru nu este evident şi vizibil pentru toți oamenii. Oricum, legea Karmei este cea care va hotărî dacă progresul evoluției sale va fi mai lent sau mai rapid. Evoluția noastră este accelerată de cunoaşterea adevărurilor teosofice. Şi, alături de noi, prin ajutor mutual, cei din jur pot şi ei evolua mai rapid prin influența pozitivă pe care o avem asupra lor.

CAPITOLUL XII

CONCENTRARE, MEDITAȚIE ŞI CONTEMPLAȚIE

„Creatorul a străpuns deschiderile simțurilor spre exterior, de aceea, se priveşte spre exterior şi nu către binele interior. Totuşi, înțeleptul aflat în căutarea nemuririi, întorcând ochii săi către interior, descoperă Sinele“. (Katha - Upanishad)

Mentalul nostru are cinci ferestre deschise către lumea exterioară, prin care percepe vibrațiile corespunzătoare fiecărui simț în parte; văz, auz, pipăit, miros şi gust. Pentru a crea din aceste vibrații gânduri este necesară o mare mobilitate a spiritului. Progresele noastre depind de promptitudinea şi vivacitatea spiritului, mai ales în primii ani de evoluție a copilului. Dacă pentru exterior avem mai multe simțuri, unul singur este rezervat observației interne. Acesta este mentalul. El îşi atinge plenitudinea puterii sale prin concentrare, meditație şi contemplație. Concentrarea este „fixarea activității mentale asupra unui loc circumscris“. (Yoga Sutra).
În viața de toate zilele, ideile se nasc, dispar cu repeziciune, conținutul conştiinței fiind în continuă schimbare. Concentrarea este atinsă în momentul în care atenția este perfect centrată şi imobilă. Concentrarea este o operație extrem de dificilă pentru începători, dar, indispensabilă. Se alege

locul şi ora potrivită, pentru a se evita orice distragere a atenţiei, precum şi o poziţie uşor de menţinut pe o perioadă mai lungă de timp. Urmează detaşarea de tot ce este tranzitoriu şi efemer. Atenţia se fixează asupra unui singur obiect, asupra unui singur detaliu, în aşa fel încât să se formeze în mental imaginea sa fidelă. Concentrarea este o stare de activitate intensă în care voinţa joacă un rol foarte important. Cu cât este mai stăpân pe gândurile sale, prin concentrare, cu atât este omul mai stăpân pe actele, cuvintele şi sentimentele sale. Meditaţia este succesiunea metodică şi logică a concentrărilor asupra diferitelor aspecte ale aceluiaşi obiect de studiu, în scopul cunoaşterii sale complete. „Un val continuu de cunoaştere centrat pe un punct se numeşte meditaţie“ spune Yoga-Sutra, care aseamănă atenţia concentrată asupra obiectului cu o succesiune de picături de apă. Când atenţia este prelungită şi neîntreruptă, ea devine asemenea unui şuvoi de miere, egal şi continuu.
Concentrările şi meditaţiile bine dirijate conduc la cunoaşterea adevărului, o cunoaştere rapidă şi exactă. Raţionamentele greoaie ale mentalului inferior sunt depăşite de intuiţie. Prin intuiţie, gândul capătă o forţă remarcabilă, care nu poate fi obţinută prin nici un raţionament, fie el inductiv ori deductiv. De fiecare dată când Sinele nostru superior intră în contact cu Adevărul, vibraţiile lor sunt în concordanţă. Din adevărurile parţiale, mentalul ajunge la adevărul total.
„Când obiectul meditat străluceşte în conştiinţă, care pare a fi golită de propria-i formă, atunci este adevărata contemplaţie“. (Yoga-Sutra). Când discipolul ajunge la nivelul cel mai înalt al dezvoltării spiritului, este capabil de a cunoaşte cu adevărat toate lucrurile, deodată, în afara oricărei succesiuni temporale, şi global, în toate aspectele lor, aşa cum un om aflat pe un pisc, vede tot ce se întâmplă în vale. Prin contemplarea Marilor Fiinţe, vibraţiile lor trec în aura noastră, devenind, apoi, ale noastre.
Omul este creaţia gândurilor sale. El este, în această viaţă, ceea ce a gândit în viaţa anterioară. Prin concentrarea asupra unei virtuţi timp de o lună de zile, mentalul se mulează pe ea şi virtutea devine proprie caracterului nostru. Virtuţile se cuceresc pe rând, una câte una. Pentru omul sincer şi hotărât progresele sunt sigure şi rapide.

CAPITOLUL XIII

PRIMELE RASE UMANE

Fiii Aurorei manvantarice“, „constructorii“, cum mai sunt numiţi în Doctrina secretă, sunt creatorii Universului, cei care reconstruiesc totul după fiecare „Noapte“. Ei sunt reprezentanţi ai primelor entităţi apărute din Mental. Rasa umană a cunoscut, de-a lungul timpului, diverse modificări care caracterizează MARILE RASE UMANE. Din cele şapte rase ce delimitează o evoluţie completă, au apărut până acum cinci, împărţite, la rândul lor, în câte şapte sub-rase. Noi aparţinem celei de a cincea rase, numită ALBĂ sau ARIANĂ.
Prima rasă, numită şi Rasa rădăcină, cuprindea descendenţi ai „oamenilor cereşti“. Este vorba de Pitri sau „Strămoşii lunari“, cum sunt numiţi în filosofia indiană. Ei erau structuraţi în şapte clase sau Ierarhii. Fiinţele aparţinând primei rase erau lipsite de sex şi aveau forme grosolane, cu dimensiuni mari. Puteau menţine poziţia verticală, puteau merge, înota şi erau dotate cu un început de conştiinţă. Se înmulţeau prin sciziparitate. Fiind forme eterice, aveau consistenţa meduzelor, totuşi. Întâlnim, la ele, simţul auzului precum şi o percepţie a focului. Cei aparţinând primei rase nu erau inteligenţi, erau în schimb supraspirituali. Fiinţe fără moarte, au populat PĂMÂNTUL SFÂNT NEPIERITOR, primul continent apărut în apropierea Polului Sud.
Cea de-a doua rasă cuprinde fiinţe formate din corpurile celor din prima rasă, îmbrăcate într-o materie mai densă, de o culoare asemănătoare aurului. Lipsite de sex, aveau şi simţul pipăitului, fiind impresionate şi de foc şi de aer. Oamenii erau încă gigantici şi eteraţi, mai puţin inteligenţi

decât spirituali.
Animalele mamifere sunt create de germenii acestei rase care locuia pe continentul ce se întindea de la Siberia până în Groenlanda. Climatul era tropical.
Oamenii celei de-a treia rase erau fiinţe mari şi puternice, dotate şi cu văz, având un ochi plasat central pe faţă, fiind cei pe care îi numim ciclopi. Oamenii aparţinând acestei rase au un corp concret, aidoma unei maimuţe, mai mult viclene decât spirituală. Cu timpul, talia se micşorează, devenind fiinţe mai raţionale. Evoluând, semnalăm apariţia vederii bioculare precum şi a limbajului monosilabic, legat de formarea sistemului cerebro-spinal.
Aceasta este RASA LEMURIANĂ ce popula continentul ce se întindea din India şi Siberia până în Scandinavia, spre a ajunge spre Sud în Australia. Statuile imense din Insula Paştelui ne dau o idee asupra acestor fiinţe.
Oamenii celei de-a treia rase, erau mai aproape de zei prin spiritualitatea lor. Strămoşi ai atlanţilor, aceste fiinţe erau lipsite de raţiuni şi mental. Prin relaţiile lor contra naturii cu animale, oamenii celei de-a treia rase creează acea verigă pierdută din lanţul evoluţiei, cea care devine strămoşul maimuţei. Descendenţii lor sunt indigenii din Australia şi Tasmania, ca şi rasele negre. Această rasă, numită şi ADAMICĂ, prezintă, pentru prima dată, diferenţierea sexuală, deşi întâlnim androgini şi astăzi.

Rasele cu adevărat umane

Ce-a de-a patra rasă, cea ATLANTIANĂ, este prima cu adevărat umană, posedând două sisteme nervoase, mentalul inferior şi cele patru simţuri: auzul, pipăitul, văzul şi gustul. În epoca Atlantidei, cuvântul sacru nu era AUM, ci TAU. El era pronunţat cu o asemenea violenţă, încât formele-gânduri aveau practic efectul unui bumerang. Acest cuvânt, simbol al reîncarnării, a determinat prin folosirea sa regulată acoperirea Atlantidei de apele oceanului. Omenirea era dominată pe atunci într-o atât de mare măsură de dorinţă, încât acest lucru a dus-o, esoteric, spre mare. Zgomotul marilor ape care este expresia simbolică a lui TAU, va înceta sosind acel timp prevăzut în Biblie, când nu va mai fi mare. Atunci sunetul AUM îi va lua locul.
Acum două sute de mii de ani, când apăreau Alpii, dispărea în apele oceanului Atlantida, iar cu 9.000 de ani înaintea lui Christos, insula lui Poseidon, despre care vorbeşte Platon. Atlanţii deţineau maşini de luptă zburătoare, unii urmaşi de-ai lor edificând civilizaţii strălucitoare, precum cele din Anzi ori Mexic. Urmaşii acestei rase formează majoritatea oamenilor: japonezii, chinezii, indienii americani şi alţii.
Rasa ARIANĂ, sau rasa ALBĂ, a oamenilor cu nas lung, s-a format în urmă cu aproximativ 80.000 de ani, pe litoralul mării interioare ce era locul pustiului Gobi de astăzi, din câteva familii predecesoare ale poporului evreu. Prima subrasă a fost dirijată de Manu către India, oferindu-i şi un limbaj, cel al zeilor, care este şi acum limba secretă a iniţiaţilor. Din ea derivă sanscrita şi limbile europene, excepţie făcând bretona şi basca.
Ce-a de-a doua subrasă, plecată din India, a fondat imperiile Babilonului şi cea de-a treia, stabilită la început în Persia, trece în Egipt, unde se uneşte cu atlanţii. Importanţa civilizaţiei egiptene şi rolul ei în evoluţia omenirii nu trebuie scoase în evidenţă, desigur. Ţările latine, în special Franţa, reprezintă subrasa greco-celtică, posesoarea unui gust artistic, deosebit. A cincea subrasă este cea teutonică, cuprinzând anglo-saxoni, englezi, germani, în timp ce a şasea subrasă apare în America.
„În Rasa noastră actuală, a V-a, atât de materială, Spiritul terestru al celei de-a IV-a are încă o mare forţă; dar ne apropiem de momentul în care evoluţia noastră se va îndrepta clar către înălţimi şi va aduce Umanitatea pe o linie paralelă ca spiritualitate cu cea de-a III-a Rasă-Mamă“. (Doctrina Secretă).
Cele două rase umane ce vor continua evoluţia omenirii vor beneficia de şase şi respectiv şapte simţuri. Odată cu evoluţia omului are loc şi cea a Pământului, apariţiei unei noi rase

corespunzându-i un nou continent. Marile mişcări ale scoarţei terestre sunt controlate de către Marile inteligenţe. Modificările ce se produc în zona de nord-est a Oceanului Pacific sunt semne ale formării unui nou continent, corespunzător celei de-a şasea rase. Apariţia sa va fi contemporană scufundării unei părţi din Europa Centrală, similară dispariţiei Lemuriei şi a Atlantidei, fapt cunoscut sub numele de Potopul lui Noe.

CAPITOLUL XIV

EVOLUŢIA SISTEMULUI SOLAR ŞI A RASEI UMANE

„Piatra devine plantă; planta devine animal; animalul devine om; omul devine spirit; şi spiritul devine zeu“. (aforism cabalistic)

În Univers, totul este septenar. Fiecare planetă, deci şi Pământul, are şase globuri care o însoţesc. În sistemul nostru planetar, doar şapte planete sunt numite sacre, adică sunt conduse de zei (Spirite sau Arhangheli). Sunt cei şapte Logoi Planetari care conduc planetele: Vulcan, Venus, Pământ, Jupiter, Saturn, Uranus şi Neptun. Ele sunt perfect vizibile pentru locuitorii lor. Globurile care le însoţesc aparţin unor alte planuri, fiind, de aceea, invizibile. Evoluţia vieţii are loc pe aceste şapte globuri, de-a lungul unor Ronduri sau Cicluri, şi ele tot în număr de şapte. Când se ajunge la cel de-al şaptelea Rond, toate celelalte încep să se stingă. Este momentul care precede disoluţia planetei. Viaţa se va transfera pe altă planetă.
În momentul în care a fost creat sistemul nostru solar, eterul spaţiului îşi schimbă starea de inactivitate ca urmare a revărsării forţei unei Fiinţe infinit mai mari decât Logosul nostru Solar. Doctrina Secretă ne spune că astfel au luat naştere o infinitate de globule minuscule, nişte găuri în spaţiu, de fapt, care sunt atomii ultimi ce compun materia. Deci, ceea ce noi numim materie, are la bază găurile din eter.
Odată stabilite limitele câmpului său de activitate, Logosul Solar produce un vârtej care adună globulele într-o enormă masă centrală. Prin cel de-al treilea aspect al său, prin şapte impulsuri de forţă succesive adună globulele în aglomeraţii din ce în ce mai complexe. Se formează, în acest fel, cele şapte lumi materiale, care diferă doar prin gradul de densitate al aceleiaşi substanţe.
Cu timpul, această enormă nebuloasă, răcindu-se, a luat forma unui disc, rupându-se în inele în jurul Soarelui. Prin vârtejul produs în materia fiecărui inel, Logosul formează planetele, la început sub formă de gaze datorită căldurii degajate de ciocnirea fragmentelor adunate. Prin răcire planetele devin locuibile.
Monada, unitatea, acest termen care se poate aplica la fel de bine atomului ca şi sistemelor planetare, nu progresează şi nici nu este afectată de schimbările de stare. Ea nu aparţine acestei lumi, nici acestui plan. Monadele lunare şi-au terminat evoluţia pe Lanţul lunar, inferior celui terestru, continuând-o pe Pământ. Pe globul nostru de naştere, monada a fost închisă timp de şapte rotaţii în cea mai puţin evoluată formă a materiei, cea minerală. A urmat trecerea prin toate formele materiei vegetale. Până la cel de-al treilea Rond, formele erau private de mentalitate.
„Umanitatea nu se dezvoltă plenar decât în cel de-al patrulea Rond, cel actual. Până la acest al patrulea Ciclu de Viaţă, această umanitate nu a fost numită aşa decât în lipsa unui alt termen. La fel cum larva devine crisalidă, apoi fluture, omul, sau mai degrabă ceea ce va deveni mai târziu om, trece prin toate formele şi toate regnurile în timpul primului Rond, şi prin toate formele umane în decursul celor două Ronduri următoare. Sosit pe Terra noastră, la începutul celui de-al patrulea

Rond, în actuala serie de rase şi cicluri de viaţă, omul este, ca să spunem aşa, prima formă care apare, pentru că nu este precedat decât de regnul mineral şi cel vegetal, şi acesta din urmă trebuie, de altfel, să continue a-şi desăvârşi evoluţia prin intermediul omului“ (Doctrina Secretă)
Omul a trăit odată într-o stare de „decondiţionare“, pe care a pierdut-o. Descinderea omului din starea originară în cea actuală este o manifestare a unui proces evolutiv şi a unuia involutiv. Ultimul este „întoarcerea la origine“, la „durata eternă“. Plecând de la starea primordială „necondiţionată“, omul a ajuns la starea „condiţionată“, concepând existenţa printr-un sistem de categorii ce nu aparţineau omului stării primordiale şi nu puteau descrie starea originară. Omul modern are conştiinţa încărcată de idei clare şi distincte, garantate de structuri matematice şi de confirmarea lor prin fapte şi previziune a fenomenelor.
Prima rasă umană este denumită Rasa Zeilor, pentru că nu avea predecesori umani. Progresiv, până la cea de-a treia rasă, corpul uman devine din ce în ce mai dens, urmând ca la separarea sexelor să ajungă la constituţia fizică actuală. Pe de altă parte, trezirea conştiinţei a determinat dispariţia treptată a divinului. Odată cu dotarea cu sistemul nervos cerebro-spinal, omul primeşte un început de raţiune precum şi mentalul inferior, moment în care are loc o adevărată explozie a instinctelor, mai cu seamă după separaţia sexelor, când apare omul animal.
Ce-a de-a patra rasă, a atlanţilor, îşi formează şi dezvoltă corpul astral, iar ultimele subrase, şi mentalul concret. Pe lângă cunoştinţele ce le deţineau şi pe care ştiinţa actuală le redescoperă, atlanţii stăpâneau magnetismul, care era principala lor forţă motrică.
Prin dezvoltarea mentalului abstract, a şasea rasă determină o înflorire corespunzătoare a artelor şi a ştiinţei. Avem de-a face cu o remarcabilă mărire a capacităţii cerebrale, urmare directă a educaţiei, ceea ce oferă largi posibilităţi intuiţiei. Spre deosebire de cele anterioare, a şasea rasă umană are drept caracteristică specifică spiritualitatea, cunoaşterea spiritului divin din noi, ego-ul nostru superior, a lumilor invizibile. Simţul corespunzător acestor rase este cel al clarviziunii inferioare, având ca organ ochiul divin.
Umanitatea actuală cuprinde reprezentanţi a trei rase: a treia, a patra şi a cincea, fiecare cu gradul său de evoluţie. Printre reprezentanţii celei de-a treia rase întâlnim negri, papuaşi, aborigeni australieni, iar cei din a patra rasă sunt chinezii, japonezii şi mongolii. Caracteristicile fiecărui popor în parte pot fi explicate şi prin apartenenţa la o anumită rasă. De exemplu, un european nu ar putea să se delecteze cu un ou clocit, cu gustul său îngrozitor, pe când un chinez, da. Explicaţia este aparent simplă: chinezul aparţine unei rase cu simţul gustului puţin dezvoltat.
Îndemnul pe care îl desprindem din Biblie este acela de a încerca să fim asemenea Tatălui, perfecţi ca El. Este demn de remarcat faptul că Christos ni-L dă ca exemplu, deşi ar fi putut spune: „Fiţi perfecţi ca şi mine“. Dar nu, Christos ne îndeamnă să ne perfecţionăm pentru a ne grăbi evoluţia spre ceea ce trebuie să devenim cu toţii: oameni divini. Urmând exemplul Lor, al Învăţătorilor, care au fost şi muritori ca noi, păcătoşi ca noi, dar de-a lungul a nenumărate existenţe s-au străduit să urmeze acel drum ce ne este şi nouă propovăduit; drumul spre Divinitate, vom putea realiza acest scop al umanităţii în general.
Astfel toţi oamenii sunt supuşi Legii Reîncarnării, care este la rândul ei un corolar al legii Evoluţiei.

CAPITOLUL XV

MAREA IERARHIE OCULTĂ

Maeştrii Înţelepciunii şi Înţelepciunea Antică

Cercetarea naturii şi descoperirea tainelor ei constituie o veche preocupare a omului. Ca urmare a experienţei şi a cercetării, omul evoluează către o treaptă superioară, cea de Adept. Adeptul nu mai este, ca omul pbişnuit, un simplu instrument al procesului evolutiv. El participă activ la conducerea evoluţiei, este un colaborator al Logosului. Aceşti Adepţi, suflete umane care şi-au depăşit condiţia, sunt Maeştrii Înţelepciunii care, din cunoştinţele adunate de ei de-a lungul timpului, au creat Înţelepciunea Antică.
Maeştrii Înţelepciunii formează Marea Ierarhie Ocultă sau, altfel spus, Marea Fraternitate Albă. Sub directa lor coordonare au loc toate evenimentele de pe planeta noastră. Măreţia sau decăderea unei naţiuni lor li se datorează. Ei sunt cei care pun la dispoziţia unei naţiuni, la un anumit moment al dezvoltării sale, învăţăturile care îi sunt potrivite. Maeştrii Înţelepciunii fac să parvină omenirii anumite cunoştinţe prin intermediul cercetătorilor. Fie că această învăţătură le este inspirată subtil, prin arătarea căii de urmat, fie că este folosită o metodă mai directă, revelaţia. Prin aceste metode, Maeştrii Înţelepciunii conduc într-un mod oarecum indirect lumea.

Marea Ierarhie Ocultă

Mişcarea pentru difuzarea Doctrinei Secrete durează de 18 milioane de ani. Ierarhia ocultă a planetei noastre se ocupă de evoluţia psihicului în lumea formelor până în clipa în care floarea sufletului „va putea fi îngrijită şi ajutată a manifesta, prin formă, gloria strălucitoare, forţa magnetică şi energia spirituală“, după cum spune Alice Bailey în Le sentier du disciple. Doar patru dintre primii Învăţători au mai rămas cu noi. Opera de impulsionare şi de direcţionare se află acum în mâinile a trei grupuri, şi anume:
a. în mâinile celor care aparţin umanităţii terestre şi care au calităţile necesare pentru aceasta.
b. în mâinile unor anumite Fiinţe sosite în sistemul nostru terestru de evoluţie, dar provenind din alte sisteme planetare.
c. în mâinile unui mare număr de devas a căror evoluţie este supraumană.
Aceste trei grupuri formează, în ansamblul lor, Marea Ierarhie Ocultă.

Shamballa şi Templul lui IBEZ

În primele stadii, această Ierarhie este cunoscută sub diferite nume, între altele, Templul lui IBEZ. Sosirea Ierarhiei oculte a constituit pentru omenire un fapt memorabil, determinând cristalizarea unui grup de suflet ce poartă astăzi numele de regn uman. Pe de altă parte, venirea Ierarhiei a fost cea care a trezit mentalul în omul-animal. Această operaţiune s-a efectuat în mai multe feluri, şi în primul rând prin încarnarea unora dintre membrii Fraternităţii Albe.
„Această Confrerie nu este o simplă asociaţie de supraoameni, ci un corp viu care conţine forţele vitale ale Logosului. (L’évolution occulte de l’humanité)
În vederea trezirii mentalului, i s-a implantat omului-animal „scânteia de spirit“, impulsionându-se, de asemenea, germenele de mental. Până atunci, omul era înglobat în sufletul-grup specific stadiului său de evoluţie. În acest moment, care corespunde ultimei perioade atlanteene, este indus

impulsul formării ego-ului conştient de sine însuşi. Venirea lui Christos este hotărâtoare pentru crearea individualității complete a omului.
Ca şi alte planete ale Sistemului nostru Solar, Pământul este condus de un grup de reprezentanți ai Logosului. Ei sunt în număr de trei: Domnul Lumii, Bodhisattva şi Mahachohan. „Primul face să se reverse asupra omenirii forțele aspectului atmic, sau aspectul Puterii Logosului; al doilea, în calitatea sa de Învățător al Lumii, este canalul aspectului Său de Înțelepciune şi îndeplineşte pentru omenire acea funcție misterioasă pe care o numim Mântuire; cel de-al treilea este canalul planului Său Mental divin şi face cunoscut Pământului toate lucrările care sunt caracteristice celui de-al treilea Logos, Sfântul Duh.“ spune C. Jinarajadasa în L'évolution occulte de l'humanité.
Venirea pe Pământ a Ierarhiei şi fondarea Shamballei (centrul Fraternității) se situează în timp acum circa 28,5 milioane de ani. Deşi se vorbeşte despre Shamballa ca despre un loc existând pe planul fizic, nu trebuie uitat faptul că Domnul Lumii şi asistenții de grade superioare ocupă corpuri formate din substanță eterică.
Templul original al lui IBEZ a fost situat în centrul Americii de Sud. Una dintre ramurile sale a fost descoperită mult mai târziu în ceea ce noi cunoaştem ca fiind civilizația Maya precum şi în cultul Soarelui ca sursă de viață în inima tuturor oamenilor.
O a doua ramură s-a stabilit apoi în Asia Centrală, ai cărei reprezentanți sunt adepții din Himalaya şi India meridională. O mare parte a istoriei primitive a discipolilor lui IBEZ va fi relevată pe măsură ce vor ieşi la iveală misterele Asiei centrale din regiunea ce se întinde din Caldeea şi Babilon, prin Turkestan şi deşertul Gobi, până în Manciuria.
IBEZ este un acrostih ce ascunde adevăratul nume al Logosului planetar al Pământului. Cele patru litere sunt inițialele numerelor reale ale Avatarilor celor patru globuri ale lanțului nostru terestru.

Adepții controlează evoluția omului

La început, obiectivul adepților lui IBEZ era de a stimula misticismul şi de a evoca recunoştința regnului lui Dumnezeu în atomul uman. Acest lucru este dificil de înțeles pentru oamenii zilelor noastre, diferiți de cei de atunci. Aceia erau mai conştienți pe plan astral decât pe cel fizic. La un moment dat, poarta dintre regnul animal şi cel uman a fost închisă, deschizându-se cea către inițiere. Au ajuns până la noi rămăşițe ale acestor străvechi învățături sub forma cultului falic, în practicile de magie tantrică, precum şi în cele din Hatha Yoga. Pentru noi, aceste metode pot părea copilăreşti, dar erau perfect adecvate acelor timpuri, când omenirea se afla în trecerea de la perioada Lemuriei la cea a Atlantidei.
Este esențial momentul în care a fost decisă deschiderea porții către inițiere, în urmă cu milioane de ani, moment în care Loja a luat două hotărâri extrem de importante. În primul rând, s-a decis ca individualizarea să-i permită omului coordonarea corpului fizic şi a celui astral, precum şi facultatea de a gândi conştient. De asemenea, omul trebuie făcut să înțeleagă că face parte dintr-un tot şi că este necesară subordonarea intereselor sale celor ale grupului. Urmare a acestor decizii, pe măsură ce oamenii dovedeau că sunt pregătiți, misterele le erau relevate treptat. Astfel apar civilizațiile caldeene şi egiptene.
Trecerea de la omul-animal la cel individualizat a avut loc când Soarele se afla sub semnul zodiacal al Săgetătorului, în urmă cu 21 de milioane de ani. Conştiința de sine a apărut acum 18 milioane de ani. O cifră exactă este inutilă într-un sistem de mutație ca al nostru. Totuşi, este vorba de aproape 21.688.340 de ani, după Le sentier du disciple. „Ocultiştii (...) calculează vârsta omenirii şi afirmă că omul (cu sexe separate) există, în aceste rond, de 18.618.727 ani, în acord cu învățăturile brahmanice şi chiar cu unele calendare hinduse“ scrie în Doctrina secretă. Inutilitatea cunoaşterii cifrei exacte este dată nu numai de imposibilitatea demonstrării valabilității ei, cât, mai ales, de imposibilitatea înțelegerii naturii timpului. Evoluția omului este guvernată de semnul zodiacal al Săgetătorului, care simbolizează progresul către un țel conştientizat.

Stadiul actual al omenirii

Trebuie remarcat faptul că nivelul evoluției multor oameni este relativ scăzut, persistând polarizarea pe plan fizic, dacă ne referim la stadiul actual al omenirii. De asemenea, nu trebuie neglijată activitatea adepților Lojei negre şi a celor care urmează cărarea din stânga. Odată cu retragerea adepților lui IBEZ în Temple pentru a face misterele şi mai inaccesibile, ieşirea la luptă a celorlalți va determina astfel apariția magiei albe şi negre, făcând necesară intervenția Potopului cu ale sale ape purificatoare.
Acum opera începută cu milioane de ani în urmă este continuată de învățători adepți încarnați răspândiți în lumea întreagă. Răbdarea lor este fără de margini. Altfel, ar abandona munca lor văzând nepăsarea şi reaua voință a multora dintre noi. Şi Ei au fost păcătoşi ca noi şi au atins, cu timpul, prin abnegație, fără a se abate de la drumul ales, starea de perfecțiune. Acesta este un imbold pentru noi, să le urmăm exemplul. Scopul lor este acela de a-l face pe om ceea ce trebuie să fie, un Dumnezeu mergând pe Pământ, după ce şi-a dobândit controlul deplin asupra naturii sale inferioare (fizică, astrală şi mentală). Dominația sufletului, a Iubirii, trebuie să existe nu numai în teorie.
Ierarhia Învățătorilor şi-a propus, în vremea Atlanților, sădirea în om a sentimentului de iubire, ca un prim pas spre trezirea centrului inimii. Ei şi-au ținut în aşteptare forța mentală pentru momentul propice celei de-a treia inițieri. „În cursul celor trei Ronduri care urmează, omenirea, ca şi globul pe care trăieşte, va tinde fără încetare spre reluarea formei sale primitive“ (Doctrina secretă). Acum Ierarhia lucrează doar la nivelul mental. Până la cea de-a treia inițiere, mentalul iluminat este factorul predominant.
„Brațele eterne ale Marilor Frați îmbrățişează omenirea, şi atâta timp cât ei lucrează pentru împlinirea Planului, viitorul omenirii este asigurat. Deoarece şi Ei au fost cândva slabi şi păcătoşi, cum suntem noi astăzi, şi apoi au atins perfecțiunea, înseamnă că atingerea în viitor a perfecțiunii nu este numai un vis, ci o certitudine. În iubirea Lor ne găsim consolarea, în fața Lor aflăm pacea şi mântuirea noastră. Dacă Îi servim, vom fi pe deplin siguri că servim binele, adevărul şi frumosul şi dacă ei ne acceptă în calitate de ajutoare, înseamnă că am intrat pe cărarea care duce la îndumnezeire.“
(L’évolution occulte de l’humanité)
Evoluția omului, aşa cum este ea condusă de Marea Ierarhie Ocultă, va conduce la un om spiritualizat. El va abandona corpul fizic şi va avea ca ultim corp, cel mai grosier adică, pe cel eteric. Spre deosebire de primul Adam, care percepe doar lumea fizică, ultimul Adam Îl va putea cunoaşte pe Christos.
„Adam omul cel dintâi s-a făcut suflet viu, iar Adam cel din urmă este duh de viață făcător. Omul cel dintâi a fost din pământ şi pământesc, iar omul cel de-al doilea este Domnul din ceruri.“
(Scrisoarea I către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel, cap. 15, v. 45-47)

CAPITOLUL XVI

MORALA

Morala este ŞTIINŢA DATORIEI, a datoriei de a pune în practică obligaţiile pe care le are omul faţă de sine şi de ceilalţi. Forţa morală ce dă tăria de caracter se obţine atunci când îndeplinirea obligaţiilor devine obişnuinţă, când interesul celorlalţi este pus înaintea celui personal.
„Lipsa de frică, puritatea inimii, statornicia în Cunoaştere şi yoga, dăruirea, înfrânarea, sacrificiul, învăţătura, asceza, dreapta puritate, nevătămarea, adevărul, lipsa mâniei, renunţarea, liniştea, neclevetirea, mila pentru vieţuitoare, nerâvnirea, blândeţea, sfioşenia, cumpătarea, tăria, iertarea, hotărârea, puritatea, lipsa de duşmănie, lipsa de mândrie sunt ale celui născut pentru o stare divină (...) Făţărnicia, dispreţul şi mândria, mânia şi asprimea, ca şi necunoaşterea sunt ale celui născut pentru o stare demonică". (Bhagavad-Gita, XVI, 1-4)
Achitându-ne de cea mai mică obligaţie, vom ajunge treptat, la cucerirea celor mai alese virtuţi. În acest context, discernământul este extrem de important, el este cel care ne arată cum să distingem binele de rău.
Dumnezeu este binele suprem. A face bine înseamnă a-L imita. Binele este cel care ne ajută să evoluăm spre Divinitate, în timp ce răul ne îngreunează sau chiar ne opreşte progresul pentru o perioadă. La aceasta se adaugă suferinţa. Deoarece suferinţa ne trezeşte şi ne dă forţa necesară reluării drumului spre perfecţiune, ea este binefăcătoare. Suferinţa poate înceta de a mai fi dureroasă, transformându-se într-o sursă de forţă interioară. Dragostea Creatorului faţă de noi şi legile sale perfecte nu ar permite decât ceea ce este folositor evoluţiei. Suferinţa este de origine divină şi indispensabilă evoluţiei noastre.
Sursa răului este personalitatea inferioară, mult prea ignorantă şi egoistă, rezultat al existenţelor anterioare. Deşi este cel mai mare obstacol în calea binelui, personalitatea inferioară este, totuşi, un rău necesar. Cu cât este mai puternică personalitatea noastră, cu atât este mai importantă contribuţia pe care o aducem la marele edificiu al fraternităţii umane. Datoria noastră actuală este de a ne purifica gândurile şi sentimentele cu ajutorul voinţei. Debarasarea de toate dorinţele, de orgolii şi ambiţii, este un proces îndelungat, care cere sute şi mii de reîncarnări.
Sursa tuturor calităţilor este fraternitatea umană. Practicând-o, ajungem la voinţă. Voinţa este manifestarea Sinelui superior în favoarea Adevărului, prin intermediul gândului. Ea dă gândului putere nelimitată şi nu poate fi confundată cu încăpăţânarea.
Dorinţa este o formă inferioară a voinţei. Ea acţionează asupra materiei corpului astral. Dorinţa apare în influenţa pe care o exercită asupra noastră iubirea şi ura sau atracţia şi repulsia. Ea este o caracteristică a egoismului, a personalităţii inferioare. Satisfacţia provocată de ea este de scurtă durată. Pasiunea este provocată de dorinţe violente şi constă în satisfacerea dezordonată a lor. Sensul cuvântului pasiune este acela de suferinţă căci, sclavi ai ei, nu suntem recompensaţi decât cu dezgust şi durere. Eliberarea din robia dorinţelor, a pasiunilor, se face printr-un efort de voinţă. Doar aşa putem ajunge la stăpânirea de sine, fără de care nu poate fi concepută evoluţia spirituală.
Activitatea din viaţa noastră fizică şi intelectuală este una de progres, atunci când este impulsionată de dorinţe legitime, de aspiraţii morale înalte. Primul resort al eforturilor noastre în muncă este acela de a ne bucura sau a-i face pe alţii să se bucure de rezultatele noastre. Idealul pe care trebuie să-l avem înainte este acela ca în toate acţiunile noastre să urmărim binele altora, renunţând la orice recompensă, mergând până la sacrificiu.
Detaşarea în activitate este foarte importantă, totul trebuie să-şi urmeze cursul firesc. „Lucraţi ca şi cum aţi fi străini de această ţară, sosiţi aici doar pentru un timp; lucraţi, dar nu vă ataşaţi de nimic; orice jug este îngrozitor. Această lume nu este casa noastră adevărată. Este doar una dintre etapele prin care trebuie să trecem. Ţineţi minte celebrul precept al doctrinei Samkya: Toată natura este

pentru suflet, iar nu sufletul pentru natură“.
(Karma-Yoga, Vivekananda)
Nimeni nu trebuie să se ferească de muncă, fie el sărac sau bogat. Progresul umanității depinde de muncă. În muncă, două ajutoare sunt de neprețuit:ordinea şi economia. Fără ordine, apare domnia confuziei şi a slăbiciunii, atât pe plan individual cât şi pe plan social.
Economia, echidistantă față de zgârcenie şi cheltuială fără rost, este o virtute care defineşte folosirea corectă a resurselor. Menajarea forțelor este necesară pentru a putea efectua o muncă utilă la momentul oportun, drept care repausul şi distracțiile sunt indispensabile.
Orice muncă este răsplătită, mai devreme sau mai târziu, chiar dacă nouă nu ne este evident acest lucru. Legea karmei este inexorabilă.

CAPITOLUL XVII

MODUL DE VIAȚĂ AL TEOSOFULUI

Teosofia are obligația de acționa în aşa fel încât evoluția sa să fie cât mai rapidă, să ajungă la perfecta stăpânire de sine. Obstacolele pe care trebuie să le depăşească sunt, după cum spune Patanjali: „Boala, incapacitatea de fixare a spiritului (datorită agitației, distracției sau neliniştii, adică din cauza gunei rajas), lenea (inerție fizică şi mentală, datorate gunei tamas), nestăpânirea (ființă antrenată în urmărirea obiectului dorințelor sale), căile greşite (când se crede că s-a stins un țel încă îndepărtat, etc.)“...
Pentru a elimina distragerea atenției, există mai multe procedee, din care redăm câteva. Obişnuința spiritului de a se concentra asupra unui singur lucru o dată şi controlul suflului (prânâyâma) sunt cele mai importante.
Locul cel mai potrivit pentru un teosof este undeva în sânul naturii, departe de zgomotele şi agitația marilor aglomerări urbane. Oricum, departe de baruri, bordeluri, abatoare, sau alte locuri de acest fel. Aerul curat, alimentația pură, igiena şi cumpătarea sunt condiții necesare nu numai pentru întreținerea condiției fizice, ci şi a celei morale. Orele fixe de culcare şi sculare, somnul cu ferestrele deschise, precum şi abluțiunile cele mai complexe fac parte din obişnuințele teosofului.
La trezire, teosoful trebuie să pronunțe, cel puțin mental, numele divin AUM, cu cea mai profundă venerație față de Dumnezeu. Repetarea numelui divin este considerată o baie mentală. AUM este Sunetul primordial, Cuvântul etern, vibrația emanată de Univers. „AUM este arcul, tot El săgeata şi Absolutul, ținta. Țintind atent, trebuie să-l străpungi, să fii una cu El, cu săgeata înfiptă în țintă.“ (Mundaka-Upanishad). AUM este un simbol al lui Dumnezeu, analitic şi sintetic în acelaşi timp: „O, Tu, care eşti refugiu (pentru cei care Te caută); cu cele trei litere A, U, M, desemnând cele trei Veda, cele trei stări (veghe, vis şi somn profund), cele trei lumi, cei trei zei (Brahma, Vishnu, Shiva), cuvântul AUM Te descrie în mod diferențiat. Unificat prin sonoritatea subtilă, cuvântul AUM luat global, Te desemnează în starea Ta absolută Transcendentă.“ (Civamahimna-Stotra).
Enunțat cu o intensă concentrare a gândului are o acțiune puternică, distructivă, asupra materiei grosiere a corpului mental, afectiv şi psihic. Enunțat cu o intensă aspirație spirituală, cuvântul divin AUM acționează ca o forță de atracție asupra particulelor materiei mai subtile, înlocuindu-le pe cele eliminate înainte.
Rolul social al teosofului este privit în spiritul fraternității umane. El trebuie să contribuie la binele şi fericirea tuturor, pentru ca nici o ființă să nu sufere. El este solidar cu toți oamenii, din toate generațiile trecute, actuale ori viitoare. Munca şi devotamentul său pentru evoluția generală a omenirii sunt principalele modalități în care îşi îndeplineşte rolul său esențial. Teosoful nu se va

plânge niciodată de nimic pentru că el ştie că legea Karmei este cea care a hotărât care este stadiul evoluției sale.
Pentru teosof, viața obişnuită este un prilej foarte bun pentru a pune în practică ceea ce ştie despre marile legi ale naturii. El nu trebuie să se creadă un erou, ci să fie sincer, drept şi loial. În relațiile sale cu cei din jur, el este discret, rezervat, dar mai ales tolerant. Codul său moral este dintre cele mai curate. Pentru el, minciuna este o adevărată crimă. Modul său de comportare este oglinda naturii sale interioare. Cu cât progresul său spiritual este mai profund, cu atât viața sa este mai curată, mai nobilă şi mai dezinteresată. Judecata sa este dreaptă, având un bun simț neinfluențabil de ceilalți. Nu-şi pierde sângele rece în fața nici unui pericol. Puterea sa de a discerne este deosebită şi nimic nu-l poate opri din drumul său.
Principalul obiectiv al teosofului este acela de a-şi dezvolta continuu spiritualitatea sa. Acest lucru se obține prin lecturi adecvate, prin meditație, concentrare, prin aspirația către idealuri sublime. Respectul său față de diferitele religii este profund fiind dublat de o toleranță nelimitată. Riturile şi ceremoniile religioase nu au pentru el decât o importanță relativă. În spiritul celor spuse de Isus Christos, teosoful se roagă în liniştea camerei sale, înlăuntrul inimii.
Calea pe care trebuie să o urmeze este cea pe care a arătat-o Buddha: este calea de mijloc. Aceasta înseamnă credință curată, limbaj şi acțiune curată, etc. Toate aceste calități trebuie să devină proprii sufletului său prin practică. Atunci când este suficient de curat, învățăcelul este considerat demn de a-şi cunoaşte Învățătorul, de a deveni discipolul său.
Fără teamă de moarte şi de ceea ce este dincolo de ea, eliberat de egoism şi pasiuni, teosoful este mulțumit de sine. El stăpâneşte acea forță nemărginită a gândului, participând la bucuriile cele mai curate şi mai profunde, la armonia Universală.

CAPITOLUL XVIII

TEOSOFIA ŞI RELIGIILE

Învățarea adevărurilor teosofice este o încununare a cunoştințelor religioase, pe care le completează şi le explicitează, căci Teosofia se află deasupra tuturor religiilor, deasupra tuturor filosofiilor. Despre religie, Cicero scria în Despre natura zeilor că este dreptatea față de zei. Vivekananda spune: „Religia nu este un cuvânt, nici doctrină“. Religia este legătura dintre om şi Dumnezeu. Pentru a ajunge la Divinitate există mai multe căi. De aceea, sunt mai multe religii, divizate, la rândul lor, în secte.
Dogma este ansamblul de adevăruri propovăduite în cadrul unei religii. Regulile de conduită impuse credincioşilor se constituie în ceea ce numim morală. Celebrarea cultului, recompensele şi pedepsele sunt alte modalități prin care religiile împărtăşesc credincioşilor raporturile cu Divinitatea.
Religia nu este un ornament, ea se află înlăuntrul nostru şi e greu să vorbeşti altora despre ea. Este o comoară pe care noi, numai noi, o putem descoperi. Ea doar ne aşteaptă s-o găsim.
Teosofia nu are un cult, o dogmă. Ea ne învață Marile Legi ale Naturii: Evoluția, Reîncarnarea, Dreptatea şi Fraternitatea. Fiind divină, morala sa este cea mai curată, iar idealul, cel mai sublim.
Teosofia a fost dată oamenilor într-o epocă îndepărtată, o dată cu apariția Marilor Ființe Divine, pe care Biblia le numeşte Fii ai Domnului. Aceşti oameni aparțineau unei umanități anterioare. Ei au condus rasa umană în calitate de şefi, preoți sau regi şi au fondat în Lemuria antică o civilizație ale cărei urme le găsim în Insula Paştelui.
Înțelepciunea antică a fost împărtăşită tuturor popoarelor, simboluri de-ale sale existând în special în India, Mexic şi Egipt. De păstrarea ei de-a lungul timpului s-au ocupat membrii Marii Ierarhii

Oculte, fiinţe umane care şi-au terminat evoluţia şi o dirijează pe cea a întregii rase. Acesta este şi motivul pentru care au format diferitele religii.
De fiecare dată când nedreptatea tinde să ia locul de frunte al dreptăţii, unul dintre membrii Marii Ierarhii Oculte se încarnează printre oameni, alegând unul dintre marile adevăruri spre a-l pune la baza unei religii adecvate unei noi rase ori subrase, şi, implicit, unei noi civilizaţii.
Omul trebuie să-şi regăsească locul principal din Univers, pierdut din conştiinţa sa. Pe tăblițele de aur din Petelia scrie: „Sunt fiu al Pământului şi al Cerului înstelat, prin urmare, obârşia mea este cerească“. Pentru a se cunoaşte, omul are două căi: ştiinţa şi religia. Ambele conduc la studiul lumilor invizibile, adică la ocultism. Sfântul Petru îi sfătuia pe primii creştini să adauge virtuţilor, ştiinţa. Un teosof cunoscut, Clemens din Alexandria, unul dintre cei mai mari învăţaţi ai creştinismului, susţinea superioritatea cunoaşterii directe a lumilor invizibile asupra credinţei. Gnosa, cunoaşterea personală, este pusă de Clement din Alexandria înaintea cunoaşterii prin opiniile altora. Ea este cea care îi revelează omului nemurirea sufletului său, dar şi faptul că este arbitrul destinului său. Gnosa îi arată omului că tot ceea ce face se răsfrânge asupra sa, conform Karmei.

Teosofia de-a lungul timpului

Concepţiile teosofice, bazate pe vechile cărţi sfinte, au fost propagate de gnostici, filosofi aparţinând primei perioade a erei creştine. Ei doreau să întemeieze teoria credinţei creştine prin învăţături filosofice. Ideea era de a transforma credinţa în ştiinţă. Clemens din Alexandria şi Origenes au sprijinit credinţa bisericii creştine, spre deosebire de gnosticii eretici (Basilides, Saturninus, Valentinus, etc), care tindeau să transforme gnosticismul adăugându-i elemente mitice, metafizice şi religioase orientale (persane şi ebraice), dar şi elemente din filosofia greacă (platonice, stoice şi pitagoreice).
Origenes, (sec. II D. C.), filosof şi teolog grec, aparţinând Şcolii Alexandrine, este partizanul unirii creştinismului cu filosofia. Filosoful deosebeşte două tipuri de prezentare a învăţăturii divine. Una este cea destinată maselor, forma mistică, care prezintă adevărul în mod simbolic. Religia spiritualizată este rezervată oamenilor culţi, pregătiţi pentru primirea adevărurilor eterne.
Basilides, (185-254), filosof grec din Alexandria, a urmărit transformarea creştinismului într-o cosmologie. El a impus dominaţia laturii intelectuale a religiei asupra celei morale. Susţinea că lumea nu a fost creată imediat de către Dumnezeu, ci s-a dezvoltat dintr-un principiu nedeterminat.
Jakob Böhme, (1575-1624), filosof german, socotit, alături de Meister Eckhart, drept cel mai profund mistic, a influenţat dezvoltarea idealismului lui Schelling şi Baader. Böhme susţine că Dumnezeu este principiul, substanţa şi scopul existenţei. Totul purcede de la Creator. Unitatea lumii necesită coexistenţa binelui şi a răului.
Emmanuel Swedenborg, (1688-1772), teosof şi vizionar suedez, a fost cunoscut la toate curţile europene ca „magician al secolului“. „Filosoful natural“ şi mistic a avut viziunea sincronică a marelui incendiu de la Stockholm, din 1757, de la peste 400 de kilometri distanţă.
Nici-o religie nu este deasupra adevărului. Fiecare religie propovăduieşte doar o parte a lui. Toate religiile sunt ramuri ale aceluiaşi copac: Înţelepciunea Antică sau Teosofia. În cadrul fiecărei religii există două feluri de învăţătură: una exoterică, pentru mase, şi una secretă, esoterică, destinată iniţiaţilor.
„Şi El le-a zis: „Vouă v-a fost dat să cunoaşteţi tainele împărăţiei lui Dumnezeu, dar celorlalţi li se vorbeşte în pilde, ca „măcar că văd, să nu vadă şi, măcar că aud, să nu înţeleagă.“ (Luca, 8.10)
Dacă Biserica primitivă păstrează învăţătura dublă, mai târziu dogma încetează de a mai fi în concordanţă cu legile naturii. Dictatul din anul 553 al împăratului Justinian determină scoaterea din Învăţăturile sfinte a tuturor referirilor la existenţele succesive. Revenirea la cele dinainte ar duce la pierderea credibilităţii.

Impunerea prin dogmă a credinţei într-o singură existenţă terestră lasă nerezolvate o serie de probleme sociale. Durerea, suferinţa, viaţa şi moartea devin de neînţeles, interpretarea dată de dogmă sfidând raţiunea. De aici, intoleranţă, persecuţii, războaie. Totul doar pentru apărarea unei dogme închise. „Orice dogmă este nocivă“. (Tchuang-Tse)
Negăsind răspuns la întrebarea privind menirea sa pe Pământ, omul sfârşeşte prin a nega existenţa lui Dumnezeu. Iar aceste lucruri, să nu uităm, se întâmplă în anul 1999...
ACESTA ESTE SFÂRŞITUL…
(Cartea e scrisă în 1999, dar cât de valabilă e această concluzie în zilele noastre…)